

Terméktájékoztató¹

a Növekedési Hitelprogram második szakaszának I. és II. pillére keretében folyósított refinanszírozási hitelek igénybevételének módjáról és feltételeiről²

1. A NÖVEKEDÉSI HITELPROGRAM TARTALMI ELEMEI ÉS ÜZLETI PARAMÉTEREI

1.1. A program célja

A Magyar Nemzeti Bank a monetáris politikai eszköztár elemeként 2013. június 1-jén elindította a három pillérből álló Növekedési Hitelprogramját (NHP), a kis- és középvállalkozások hitelezésében megfigyelt zavarok enyhítése, a pénzügyi stabilitás megerősítése, valamint az ország külső sérülékenységének csökkentése érdekében. Ennek sikerességére tekintettel 2013. szeptember 11-én a Monetáris Tanács a program folytatása mellett döntött. A program folytatása során rendelkezésre álló keretösszeg 1000 milliárd forint³, amelyet a Monetáris Tanács legfeljebb 2000 milliárd forintig megemelhet a mindenkor makrogazdasági, hitelezési és pénzügyi piaci környezet figyelembe vétele mellett. A Monetáris Tanács 2015. szeptember 22-i döntésével az 1000 milliárd forintos keretösszeget oly módon növelte meg, hogy a Növekedési Hitelprogram Plusz (NHP+) keretében az egyes hitelintézet(ek)re alokált hitelkeretet teljes mértékben az adott hitelintézet(ek) választása szerint az NHP második szakaszának feltételei szerint is felhasználhatja(ák).

A program I. pillére⁴ keretében a KKV-k hitelezésének élénkítése és a pénzügyi stabilitás megerősítése érdekében a jegybank kedvezményes kamatozású refinanszírozási forint hitelt nyújt a hitelintézeteknek, amit a hitelintézetek egyrészt egy felülről korlátozott éves költség (a továbbiakban: kamatmarzs) mellett forintban denominált kölcsön, pénzügyi lízing vagy faktoring formájában továbbhiteleznek a KKV-knak (a továbbiakban KKV Szerződés), másrészt ugyanezen cél érdekében refinanszíroznak pénzügyi vállalkozásokat⁵. A Növekedési Hitelprogram keretében nyújtott kedvezményes jegybanki finanszírozás a KKV-k finanszírozási költségeit csökkenti, illetve lehetővé teszi olyan projektek megvalósítását, melyek elindítását a magas finanszírozási költség eddig akadályozta. A mérséklődő adósságszolgálati terhek miatt lassul a banki hitelállomány minőségének romlása, így a program a hitelintézetek mérlegpozícióján keresztül a hitelezési képességet is javíthatja.

A program II. pillére egyrészt a deviza alapú finanszírozás arányának csökkenését, másrészt az eredetileg beruházásra, forgóeszköz-finanszírozásra, EU-s támogatás előfinanszírozására felvett forint kölcsön vagy pénzügyi lízing kiváltásával a vállalkozások finanszírozási költségeinek mérséklését kívánja elérni. A deviza alapú kölcsönrel és pénzügyi lízinggel rendelkező kis- és középvállalkozások számottevő részének nincs természetes vagy mesterséges fedezete, így jelentős árfolyamkockázatnak vannak kitéve. Ezek forintra váltása javítja az érintett vállalkozások hitelképességét, és kiszámítható gazdálkodást tesz lehetővé számukra, míg a forintkölcsönök és pénzügyi lízingek kiváltása a vállalkozások finanszírozási költségeit csökkenti.

Az MNB az NHP I. és II. pillérének keretében 0 százalékos kamatozású, legfeljebb 10 éves futamidejű refinanszírozási hitelt nyújt a programban részt vevő hitelintézetek számára.

1.2. A részvétel feltételei

¹ Jelen terméktájékoztató 2015. október 5-től hatályos.

² Jelen terméktájékoztató csak a program 2013. október 1-jén induló második szakaszának feltételeit tartalmazza. A program első szakaszában nyújtott hitelek feltételei az alábbi linken elérhető, másik terméktájékoztatóban találhatóak:

<http://www.mnb.hu/letoltes/nhp-termektajekoztato.pdf>

³ A Monetáris Tanács 2014. szeptember 2-án a program második szakaszának kezdeti 500 milliárd forintos keretösszegének további 500 milliárd forintra, 1000 milliárd forintra történő emeléséről döntött.

⁴ Jelen tájékoztatóban a továbbiakban *program* alatt a Növekedési Hitelprogram második szakaszát, míg I. és II. pillér alatt ennek megfelelően a program második szakaszának I. és II. pillérét kell érteni.

⁵ Jelen terméktájékoztatóban említett, az MNB által nyújtott „refinanszírozási hitel” alatt a Ptk. szerinti kölcsönt kell érteni. A hitelintézet által – akár pénzügyi vállalkozás közbeiktatásával – a KKV számára nyújtott „KKV hitel” illetve „hitel”, valamint KKV Szerződés alatt a Ptk. szerinti kölcsön mellett a Hpt. szerinti pénzügyi lízinget és faktoringot is érteni kell.

A programban közvetlen VIBER vagy BKR tagsággal és KELER Zrt.-nél értékpapír-számlával rendelkező belföldi tartalékköteles hitelintézetek vehetnek részt közvetlenül az MNB szerződéses partnereként. A többi bank, integrált takaré- és hitelszövetkezet, valamint pénzügyi vállalkozás a programban közvetlenül részt vevő hitelintézetten mint ernyőbankon (hitelintézet esetében: levelező bankon) keresztül, közvetetten vehet részt. Az ernyőbanknak a rajta keresztül a programban részt vevő hitelintézeteket és pénzügyi vállalkozásokat az MNB-vel kötött keretszerződésben és a jelen Terméktájékoztatóban előírtak szerint kell kezelnie, vagyis érvényesítenie kell velük szemben is minden olyan feltételt, amelyet az MNB a vele szerződő partnerektől elvár. 2014. március 17-étől további üzletkötés (lehívás) kizárólag az (MNB által előzetesen a hitelintézetnek kiküldött) egységes szerkezetű módosított keretszerződés megkötésével lehetséges. A programban részt vevő hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások kizárólag pénzkölcsönt, pénzügyi lízinget⁶, illetve faktoringot⁷ nyújthatnak a KKV-k számára a program keretében.

A programban való részvétel feltétele az MNB AL8 azonosító kódú adatszolgáltatásának teljesítése a jelen tájékoztatóban foglaltaknak, illetve a jelen tájékoztatóban hivatkozott, a jegybanki információs rendszerhez elsődlegesen a Magyar Nemzeti Bank alapvető feladatai ellátása érdekében teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló MNB rendeletnek⁸ (a továbbiakban: adatszolgáltatási MNB rendelet) megfelelően. A programban közvetetten részt vevő hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások által kötött KKV Szerződések vonatkozásában az ernyőbank teljesíti az MNB felé az AL8 azonosító kódú adatszolgáltatást.

1.3. A maximálisan igényelhető refinanszírozási hitel és a rendelkezésre tartási időszak

A programban résztvevő hitelintézetek refinanszírozási hitelt maximálisan a következő két állomány együttes összege erejéig igényelhetnek az NHP keretösszege terhére: 1) 14HD felügyeleti adatszolgáltatás 14HD2 sorának 16 (p) oszlopában meghatározott 2014. szeptember 30-i állapot szerinti forint és deviza KKV-hitelállomány és 2) a program keretében 2014. szeptember 30-ig AL8 azonosító kódú adatszolgáltatás útján benyújtott KKV Szerződések szerződéses összege. Ezen túlmenően is igényelhető refinanszírozási hitel – amennyiben a hitelintézet részt vesz az NHP+ programban is – az NHP+ keretében a hitelintézet részére allokált hitelkeret erejéig. A hitelintézet az NHP+-ban részére allokált hitelkeret NHP második szakaszában történő felhasználását is a jelen terméktájékoztatóban előírt módon kezdeményezheti, és az az NHP+-ban allokált hitelkeret terhére történő felhasználás tekintetében is ugyanazok a feltételek – azaz a vonatkozó keretszerződésben és a jelen terméktájékoztatóban foglaltak – az irányadók, mint az NHP 1000 milliárd forintos keretösszege terhére történő igénybevétel esetében.

A keretösszeg kimerülésekor az MNB értesíti a programban résztvevő hitelintézeteket, hogy a következő munkanapon beérkező adatszolgáltatások alapján történő igénybevételeket már az NHP+-ban allokált hitelkeretből veszi nyilvántartásba. Amennyiben az értesítés napján beérkező adatszolgáltatásban jelentett KKV hitelek egy része által már túllépésre kerül az 1000 milliárd forintos keretösszeg (az adatszolgáltatások érkezési sorrendje alapján), az értesítést követő 2 munkanapon belül az MNB külön is értesíti az érintett hitelintézeteket, hogy mely KKV hiteleket vette az értesítés napján NHP+ keretében nyilvántartásba.

A hitelintézetek – az NHP első szakaszától eltérően – allokált hitelkeret igénylése nélkül, a KKV Szerződések adatszolgáltatás keretében történő beküldésének sorrendjében juthatnak forráshoz az 1000 milliárd forintos keretösszeg rendelkezésre álló része erejéig⁹. (A pénzügyi vállalkozások refinanszírozása céljából lehívott kölcsön is az MNB-vel szerződéses kapcsolatban álló, forrást továbbító hitelintézet limitjét terheli, hasonlóan az általa közvetlenül kötött KKV Szerződésekhez.)

⁶ Ideértve a nyílt végű és zárt végű pénzügyi lízinget, de nem ideértve az operatív lízinget.

⁷ Faktoring alatt a Hpt. szerinti követelésvásárlási tevékenységet kell érteni az 1.5 pontban foglalt korlátozásokkal.

⁸ Jelen Terméktájékoztató hatályba lépésekor a 23/2013. (XI. 6.) MNB rendelet.

⁹ Az MNB a rendelkezésre álló keretösszeg kihasználtságának számításakor a benyújtott KKV szerződések teljes összegét veszi alapul. Így a már benyújtott KKV szerződések egyes részleteinek folyósítása kérhető a rendelkezésre tartási időszak végéig akkor is, ha időközben a keretösszeg kimerül.

A hitelintézet által korábban már felvett hitelek törlesztésre kerülő részei főszabály szerint nem vehetők újra igénybe, azaz nincs rúlirozási lehetőség (ez alól kivételt képez a faktoring és az évente igényelhető EU-s támogatások előfinanszírozása célú kölcsön refinanszírozására felvett hitel, továbbá a közraktári jegy fedezete mellett nyújtott forgóeszközhitel). Az NHP vonatkozásában a közraktári jegy fedezete mellett nyújtott forgóeszközhitel olyan forgóeszköz-finanszírozási kölcsön, amely esetében a finanszírozás mértéke nem haladhatja meg a kölcsön fedezeteként a hitelintézetnél elhelyezett közraktári jegyen szereplő – a közraktári jegyre felvezetett, a közraktárat megillető díjköveteléssel csökkentett – (áru)érték 100 %-át.¹⁰

A rendelkezésre tartás időtartama a II. pillér esetében 2013. október 1. – 2015. december 31., az I. pillér esetében 2013. október 1. – 2016. december 30. az alábbi – a refinanszírozott kihelyezés célja, illetve formája szerinti – kivételekkel (összesítve lásd az 1. táblázatban)¹¹ :

- évente igényelhető (azaz nem beruházásokhoz kapcsolódó; pl. normatív) EU-s támogatások előfinanszírozása céljából nyújtott hitelek esetén 2016. december 30-ig, ezt követően a már visszafizetett hitelek újbóli lehívása vonatkozásában 2018. december 31-ig,
- közraktári jegy fedezete mellett nyújtott forgóeszközhitel esetén 2016. december 30-ig, a már visszafizetett kölcsön újbóli lehívása vonatkozásában 2018. december 31-ig,
- faktoring esetén 2018. december 4-ig

van lehetőség a refinanszírozási hitelek lehívására az alábbiakban, illetve az 1.5 pontban részletezett feltételekkel.

Az MNB írásban tájékoztatja a vele keretszerződést kötött hitelintézeteket, ha az 1000 milliárd forintos keretösszeg 90 százalékát elérte a hitelintézetek által bejelentett KKV Szerződések összege. Amennyiben a Monetáris Tanács nem emeli meg a keretösszeget, az MNB az előbb említett tájékoztatás során meg fogja határozni azt a benyújtási határidőt, ameddig befogad az adatszolgáltatás keretében bejelentett KKV Szerződést (a továbbiakban: végső benyújtási határidő). A végső benyújtási határidőig befogadott KKV Szerződésekhez kapcsolódó refinanszírozási hitel lehívására ez esetben is a fenti rendelkezésre tartási időszak végéig van lehetőség.

A II. pillérben, azaz meglévő kölcsön, illetve pénzügyi lízing kiváltása céljából kötött KKV Szerződések (ideértve az NHP+-ban allokkált hitelkeret terhére KKV szerződéseket is) szerződéses összegének aránya egy adott hitelintézet esetében nem haladhatja meg a két pillérben általa és refinanszírozott intézményei által összesen kötött KKV Szerződések (ideértve az NHP+-ban allokkált hitelkeret terhére megkötött KKV szerződéseket is) összegének 10 százalékát. Ha tehát egy hitelintézet a program keretében kihelyez 100 egységnyi hitelt, abból legalább 90 egységnek új hitelnek kell lennie. Új hitelnek minősül az 1.5. pont szerinti beruházási célú kölcsön és pénzügyi lízing, forgóeszközök finanszírozására nyújtott kölcsön, vevőkövetelések finanszírozására nyújtott faktoring¹², valamint EU-s támogatás előfinanszírozására nyújtott kölcsön, ha azt nem valamely hitelintézetnél vagy pénzügyi vállalkozásnál már fennálló kölcsön vagy pénzügyi lízing törlesztésére fordítják, illetve ezek finanszírozására a KKV nem vett fel más hitelt.

Amennyiben egy hitelintézet egy pénzügyi vállalkozásnak refinanszírozási kölcsönt nyújt, úgy a hitelintézet köteles biztosítani, hogy ezen pénzügyi vállalkozás a fenti szabály szerint a II. pillérben felhasználható 10 százalékos mértékű kiváltási lehetőséggel is élhessen.

A hitelcélnek megfelelő felhasználást az 1.6. pont szerint a KKV-nak dokumentumokkal kell igazolnia, a folyósító hitelintézetnek, illetve pénzügyi vállalkozásnak pedig ezt ellenőriznie kell. Az I. és II. pillérbeli folyósítások arányára vonatkozó feltételnek a hitelintézet a rendelkezésre tartási időszak lezárultával, illetve a rendelkezésre álló keretösszeg ennél korábbi kimerülése esetén a végső benyújtási határidőt követő munkanapon kell, hogy

¹⁰ A fedezetként elhelyezett adott közraktári jegy kizárólag az adott NHP-s kölcsönt biztosíthatja.

¹¹ Az itt felsorolt határidők csak a 2015. május 10-ét követően megkötött KKV Szerződésekre vonatkoznak, a korábban megkötött KKV Szerződések vonatkozásában az azok megkötésekor hatályos terméktájékoztatóban foglalt határidők az irányadók, mind az adatszolgáltatás benyújtása, mind a lehívás, mind a rendelkezésre tartási jutalék tekintetében.

¹² Vevőkövetelések finanszírozására nyújtott faktoring abban az esetben minősül új hitelnek, amennyiben új, korábban nem faktorált számlák finanszírozásához kapcsolódik.

megfeleljen¹³. Amennyiben a hitelintézet a II. pillérben ennél nagyobb összegben vett igénybe refinanszírozási hitelt, a 10% fölötti KKV Szerződésekre kapcsolódóan folyósított refinanszírozási hiteleket vissza kell fizetnie az MNB számára, azok az MNB általi folyósításától számított mindenkoros jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő büntető kamattal együtt¹⁴. Amikortól a program kihasználtsága elérte a 100 Mrd forintot, az MNB a keretösszeg kihasználtságának mértékét minden naptári hónap első keddi munkanapján közzéteszi a megelőző hét utolsó munkanapjával bezárólag beküldött KKV Szerződések összegei alapján.

A megkötött KKV Szerződésekről szóló adatszolgáltatás első beküldésének utolsó lehetséges napja mindkét pillér esetében 2015. december 30., a keretösszeg korábbi kimerülése esetén pedig az MNB által közzétett végső benyújtási határidő. Az üzletkötésre és a folyósításra a II. pillér keretében legkésőbb 2015. december 31-én, az I. pillér keretében pedig 2016. december 30-án van lehetőség az alábbi megkötésekkel és kivételekkel:¹⁵ 1) beruházási kölcsön esetén a szerződéses összeg minimum 30%-ának lehívására és KKV általi felhasználására sor kell kerülnie 2016. június 30-ig; 2) évente igényelhető (pl. normatív) EU-s támogatások előfinanszírozása céljából nyújtott kölcsönök esetében a hitel – beérkezett támogatás összegével – már visszafizetett hányada ugyanezen célból újból lehívható 2018. december 31-ig; 3) közraktári jegy fedezete mellett nyújtott forgóeszközhitel esetében a kölcsön már visszafizetett hányada 2018. december 31-ig újból lehívható, azzal, hogy a lehívásra kizárólag minden hónap első keddi munkanapján van lehetőség¹⁶; 4) faktoring finanszírozás esetében lehetőség van a refinanszírozási hitel folyósítását 2018. december 4-ig kérni, továbbá a hitel teljes futamideje alatt van lehetőség rulírozásra, de első alkalommal történő lehívás, illetve a lehívott állomány változtatása (növelése és csökkentése is; a KKV Szerződés összege erejéig) csak minden hónap első keddi munkanapján lehetséges (a továbbiakban: lehívási nap)¹⁷. A tényleges faktoring finanszírozási követelésállomány eltérhet az MNB-től lehívott refinanszírozási hitelállománytól; a tényleges faktoring finanszírozási követelésállomány havi átlaga és a lehívott refinanszírozási hitelállomány közötti különbség után a mindenkoros jegybanki alapkammattal számított összeggel az MNB a hitelintézettel az 1. sz. mellékletben részletezett módon negyedévente elszámol. A tényleges faktoring finanszírozási követelésállományról a hitelintézet – az AL8 adatszolgáltatás mellett – külön adatszolgáltatást köteles nyújtani az 1. sz. mellékletben foglalt adattartalommal.

A refinanszírozás céljából adatszolgáltatással bejelentett KKV Szerződések összegének azon részére, amely a rendelkezésre tartási időszak végéig nem kerül lehívásra, az MNB 2 százalékos, egyszeri (nem időarányos) rendelkezésre tartási jutalékot számít fel¹⁸, amely a lehívási kötelezettségét megszegő félre (levelezett hitelintézet, pénzügyi vállalkozás vagy KKV) továbbhárítható. A rendelkezésre tartási jutalék ettől eltérően 1) az I. pillér keretében nyújtott beruházási kölcsönök esetében a szerződéses összeg 30%-a tekintetében a 2016. június 30-ig le nem hívott rész után fizetendő (ugyanakkor a rendelkezésre tartás nem szűnik meg, azaz ezen rész is lehívható a rendelkezésre tartási időszak végéig), a fennmaradó 70%-a tekintetében pedig a 2016. december 30-ig le nem hívott rész után; 2) EU-s támogatások előfinanszírozása céljából nyújtott kölcsönök, közraktári jegy fedezete mellett nyújtott forgóeszközhitel, pénzügyi lízing és faktoring finanszírozás esetében a KKV Szerződések összegének 2016. december 30-ig le nem hívott része után¹⁹ fizetendő.

¹³ Az arány számítása az MNB-hez a program keretében adatszolgáltatásban bejelentett KKV Szerződések összegének alapul vételével történik.

¹⁴ A hitelintézet maga határozza meg, hogy mely szerződéseket veszi ki a programból a visszamenőleges büntetőkamat megfizetése mellett.

¹⁵ A KKV Szerződés megkötésére és a kapcsolódó adatszolgáltatás MNB számára történő első benyújtására minden esetben 2015. december 30-ig, illetve a végső benyújtási határidőig van lehetőség.

¹⁶ A már visszafizetett rész akár 2016. december 31-ét megelőzően is újból lehívható.

¹⁷ Az aktuális állomány változtatásához kapcsolódó AL8 adatszolgáltatást a hitelintézettel az MNB számára az előző munkanapon kell teljesítenie.

¹⁸ A 2015. május 10. előtti megkötött KKV Szerződések vonatkozásában a rendelkezésre tartási jutalék számítása a KKV Szerződés megkötésekor hatályban lévő Terméktájékoztatóban foglaltak szerint történik.

¹⁹ Tekintettel az évenként igényelhető (pl. normatív) EU-s támogatások előfinanszírozása céljából nyújtott kölcsönök, a közraktári jegy fedezete mellett nyújtott forgóeszközhitel és a faktoring finanszírozás esetén a rulírozás lehetőségére, a 2016. december 30-ig lehívott legmagasabb állomány kerül figyelembe vételre, tehát a rendelkezésre tartási jutalék a szerződéses összeg és a 2016. december 30-ig lehívott legmagasabb – azaz a 2016. december 30-án és az azt megelőző üzletkötési napokon aktuálisan fennálló (faktoring esetén a külön adatszolgáltatás alapján a KKV által ténylegesen igénybe vett) állományok közül a legmagasabb – állomány közötti különbség után fizetendő.

1. táblázat: A rendelkezésre tartási időszak és a rendelkezésre tartási jutalék számítása hitelcélonként (a 2015. május 10. után megkötött KKV Szerződések vonatkozásában)

Refinanszírozott hitel célja, illetve finanszírozás formája	A lehívás utolsó lehetséges napja	A refinanszírozási hitel visszatörlesztett része(i) újra lehívható(k)-e	Rendelkezésre tartási jutalék számításának alapja
Beruházási hitel	2016. december 30.	Nem	A szerződéses összeg 30%-a tekintetében a 2016. június 30-ig, a fennmaradó 70%-a tekintetében pedig a 2016. december 30-ig le nem hívott rész
Pénzügyi lízing			A szerződéses összeg 2016. december 30-ig le nem hívott része
Beruházáshoz kapcsolódó EU-s támogatás előfinanszírozása			
Évente igényelhető (pl. normatív) EU-s támogatás előfinanszírozása	2016. december 30. (a már visszafizetett hitelek újbóli lehívása esetén 2018. december 31.)	Igen	A szerződéses összeg és a 2016. december 30-ig lehívott (faktoring esetén a KKV által ténylegesen igénybe vett) legmagasabb állomány közötti különbség
Közraktári jegy fedezete mellett nyújtott forgóeszközhitel		Igen, de csak minden hónap első keddi munkanapján	
Faktoring		Igen, de csak minden hónap első keddi munkanapján	
Forgóeszközhitel	2016. december 30.	Nem	A szerződéses összeg 2016. december 30-ig le nem hívott része
Hitelkiváltás	2015. december 31.	Nem	A szerződéses összeg 2015. december 31-ig le nem hívott része

1.4. A KKV Szerződés adósával szemben támasztott elvárások

A mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásánál a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény fogalmai az irányadóak, hitelt a program keretében kizárólag a törvényben előírt feltételeknek megfelelő, belföldi székhelyű KKV-k igényelhetnek. Nem minősül KKV-nak (az NHP vonatkozásában) az a vállalkozás, amelyben az állam vagy az önkormányzat közvetlen vagy közvetett tulajdoni részesedése - tőke vagy szavazati joga alapján - külön-külön vagy együttesen meghaladja a 25%-ot. Továbbá csak azon KKV vehet részt a programban, amely a - hitelszerződés megkötésekor - akár külföldön lévő kapcsolódó és partnervállalkozásaival összevont (konszolidált) éves beszámolója, annak hiányában a vállalkozás nyilvántartása alapján is KKV-nak minősül.

További elvárás a programban részt vevő KKV-val szemben, hogy a benne a KKV Szerződés megkötése után tulajdont szerzők és a KKV Szerződés megkötésekor nem KKV-nak és nem magánszemélynek minősülő tulajdonosok a KKV Szerződés megkötését követő 2 évben összesen legfeljebb 50 százalékos tulajdonosi részesedést birtokolhatnak (akár tőkeemelés, átalakulás, beolvadás, összeolvadás révén, ill. a közvetett tulajdonos(ok) személyében bekövetkező változásokat is figyelembe véve) azzal, hogy a KKV-kra vonatkozó fenti személyi feltételeknek meg nem felelő és nem magánszemély tulajdonosok (ideértve az állami és önkormányzati tulajdonosokat is) közvetlen és közvetett részesedése összesen nem haladhatja meg a 25%-ot²⁰. A KKV Szerződés megkötését követő 2 év után a

²⁰ Ez alól kivételt jelent az öröklés útján történő tulajdonszerzés. Továbbá a KKV-k tulajdonosaira vonatkozó korlátozások tekintetében a magánszemélynek minősülő tulajdonosokra előírt szabályok az irányadók azon nem profitorientált szervezetek (pl. alapítványok, egyesületek) tulajdoni hányadára is, amelyekben sem a közvetett, sem a közvetlen állami, illetve önkormányzati tulajdoni hányad együttesen sem haladja meg a 25 százalékot.

hitel futamideje alatt a tulajdonszerzés mértéke az új tulajdonosok számára sincs korlátozva azzal, hogy 25% fölötti tulajdonrészt csak a 2004. évi XXXIV. törvénynek megfelelő vállalkozás vagy magánszemély birtokolhat (és itt is kizárt a személyi feltételnél említett 25% feletti összesített közvetlen és közvetett állami és önkormányzati tulajdonrész). Amennyiben ezen feltételek nem teljesülnek, a refinanszírozási kölcsönt haladéktalanul vissza kell fizetni.

2. táblázat: Az KKV adós tulajdonosi körére vonatkozó feltételek

	Hitel futamidejének első 2 évében	2 év után a hitel lejáratáig
A KKV Szerződés megkötésekor tulajdoni részesedéssel bírók, amelyek azóta is KKV-nak vagy magánszemélynek minősülnek	nincs korlátozás	
A KKV Szerződés megkötése után tulajdont szerző KKV vagy magánszemély	együttesen maximum 50%-ot birtokolhatnak	nincs korlátozás
Nem KKV vagy nem magánszemély tulajdonosok (függetlenül a tulajdonszerzés dátumától)	együttesen maximum 25%-ot birtokolhatnak	

A KKV Szerződés adósa, illetve más hitelfelvevő KKV által NHP-ban finanszírozott eszközeinek bérbe vevője/használója nem lehet a hitelt nyújtó hitelintézet, vagy pénzügyi vállalkozás, illetve a pénzügyi vállalkozás kapcsolt vállalkozása²¹, valamint pénzügyi intézmény, pénzforgalmi intézmény vagy elektronikus pénz kibocsátó vállalkozás.

A program keretében egyetemleges adósok kölcsöne vagy pénzügyi lízingje is kiváltható bármelyik adós által, ha az összes adós megfelel a fenti feltételeknek.

1.5. A KKV hitellel szemben támasztott követelmények

Az I. pillér keretében kapott kölcsön kizárólag beruházásra, forgóeszköz-finanszírozásra, és EU-s támogatás előfinanszírozásához használható fel, a következő korlátozásokkal. Az I. pillér keretében vevőkövetelések faktoring útján történő finanszírozására is van lehetőség. Az I. pillér keretében kapott pénzügyi lízingre²² a beruházási kölcsönökre vonatkozó alábbi szabályok vonatkoznak, azzal, hogy részesedésszerzés nem történhet pénzügyi lízingen keresztül.

Beruházási kölcsönök alatt a jelen program alkalmazásában a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Szmt.) 25. §-a szerint meghatározott immateriális javak és az Szmt. 26. § -a szerint meghatározott tárgyi eszközök beszerzésére, a már meglévő vagy bérelt, illetve lízingelt (amennyiben a beruházás aktiválásra kerül) eszközök átalakítására, korszerűsítésére és kapacitásuk bővítésére nyújtható hitel. Emellett beruházási kölcsön folyósítható az Szmt. 27. §-a szerint meghatározott tartós részesedések közül a belföldi székhelyű 2014. február 28. előtt alapított vállalkozásban történő, legalább 10 százalékot elérő tulajdoni hányadot eredményező részesedés elérése céljából²³. A KKV kölcsön adósa által előállított („saját rezsis”, azaz számlákkal nem igazolható) beruházási (rész)tevékenység nem finanszírozható a program keretein belül. Az ingatlan-nyilvántartásban az épület fő rendeltetési jellege szerint

²¹ A 2000. évi C törvény (Szmt) szerint. Ennek a feltételnek a hitelszerződés megkötésekor kell fennállnia.

²² Ideértve a kizárólag új beruházáshoz kapcsolódó visszlízinget is, ahol az érintett eszköz a refinanszírozást megelőzően legfeljebb 30 nappal korábban került a KKV tulajdonába.

²³ Nem vásárolható részesedés, illetve nem végezhető tőkeemelés olyan vállalkozásokban, amelyek tevékenysége ellentétben áll az eszközök vásárlása kapcsán említett feltételekkel (pl. vásárolt ingatlanok bérbeadása, személygépkocsik bérbeadása), továbbá olyan vállalkozásokban sem, amelyek tevékenysége részesedés (ide nem értve a nem portfólióalapon, azaz legfeljebb 3 vállalatban való, nem spekulatív, azaz tartós befektetési célú tulajdonszerzést), valamint értékpapírok adás-vételére és/vagy tartására irányul. Azaz a részesedés szerzése nem használható visszaélészerűen a program keretei közt nem finanszírozható eszközök közvetett megvásárlására. Részesedésvásárlás csak a hitelintézet értékelésre szakosodott munkatársai által készített vagy a hitelintézet által elfogadott értékelő által készített értékeléssel alátámasztott fair értéken finanszírozható.

lakóingatlanként²⁴ vagy üdülőként nyilvántartott ingatlan finanszírozására a program keretén belül csak az alábbi esetekben és feltételek mellett folyósítható beruházási hitel:

- ekként nyilvántartott ingatlan tulajdonjogának megszerzésére, építésére, bővítésére, felújítására vagy átalakítására abban az esetben, ha a KKV a szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatásának részletes feltételeiről és a szálláshely-üzemeltetési engedély kiadásának rendjéről szóló 239/2009. (X.20.) Korm. rendelettel szabályozott tevékenységek közül a Korm. rendelet 2.§ c)-g) alpontjaiban meghatározott, szálloda, panzió, kemping, üdülőház, közösségi szálláshely üzemeltetését végzi vagy fogja végezni ebben az épületben.²⁵
- ekként nyilvántartott, legalább 5 lakásból álló, energiatakarékos ingatlan bérbeadási célú építésére²⁶.

A program keretében csak olyan eszköz vásárolható, amely a vállalkozás üzleti tevékenységét szolgálja²⁷. A beruházással érintett eszköznek (ideértve az ingatlant is) a KKV üzleti célját kell szolgálnia, így az bérbe nem adható²⁸. A bérbeadás tilalma nem vonatkozik²⁹:

²⁴ A jelen Terméktájékoztató vonatkozásában lakóingatlan: a 1995. évi CXVII. törvény 3. § 73. pontja szerinti lakás. Amennyiben a lakóingatlan hasznosítása tartósan kizárólagosan üzleti célúra változik, és ez a tény az ingatlan-nyilvántartásban legalább széljegyként bejegyzésre kerül, úgy az ingatlan tulajdonjogának megszerzésére, építésére, bővítésére, felújítására vagy átalakítására nyújtható hitel. Amennyiben azonban az átminősítést az illetékes földhivatal bármely okból mégsem jegyzi be, illetve a kölcsön futamideje alatt újra lakáscélú felhasználás valósulna meg az ingatlanban, úgy az NHP-s forrás – jogosulatlan felhasználás miatt – azonnali hatállyal visszafizetendővé válik. Beépítetlen telek ingatlan (tekintet nélkül arra, hogy ezt a tény tartalmazza-e a tulajdoni lap) vásárlása NHP-ből kizárólag az üzleti tevékenység végzéséhez szükséges felépítmény (építési engedély-köteles épület) létrehozása céljából finanszírozható, ugyanazon projekt keretében. A felépítmény létrehozásához a KKV nem NHP-s, hitelintézet, vagy pénzügyi vállalkozás által folyósított kölcsönt is felhasználhat. Telekvásárlás finanszírozása esetén (attól függetlenül, hogy a projekthez nem NHP-s kölcsön is igénybe vételre kerül-e) a hitelcél szerinti felhasználás csak abban az esetben teljesül, amennyiben a KKV a telekvásárlást finanszírozó NHP-s kölcsön (első) folyósításától számított két éven belül a teljes projektet (azaz az üzleti célú felépítmény létrehozását is) befejezi, és a használatba vételi engedélyt az NHP-s kölcsönt folyósító hitelintézetnek bemutatja. Ellenkező esetben az NHP-s kölcsönt folyósító hitelintézet a nem hitelcél szerinti felhasználás szerinti esetnek megfelelően kell, hogy eljárjon.

²⁵ A KKV-nak a szálláshely-üzemeltetés végzéséhez szükséges hatósági engedély megszerzését igazolnia kell a finanszírozó felé, azt a hitel utolsó lehívott részletének folyósításától számított 1 éven belül meg kell szereznie és be kell mutatnia a finanszírozó számára. Ennek megghiúsulása esetén a célnak nem megfelelő felhasználás jogkövetkezményei az irányadók. A 2013. évi CXXII. törvény szerint (5.§ 25.) tanyának minősülő ingatlanok esetében kizárólag olyan, a tanyán lévő lakóingatlantól elkülönülő létesítmény építésére, bővítésére, felújítására vagy átalakítására nyújtható beruházási kölcsön, amely kizárólag a KKV üzleti tevékenységét szolgálja (tanya vásárlása tehát nem finanszírozható). Ennek ellenőrzése az építési engedélyezési dokumentáció, a tulajdoni lap és a vázrajz alapján kell, hogy megtörténjen.

²⁶ Energiatakarékosnak minősül az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI. 30.) kormányrendelet 1. sz. melléklete szerinti, az épület(ek) egészére szóló, legalább A energetikai minőséget elérő épület. A hitelfelvevő KKV ezt az energetikai minőséget legkésőbb az utolsó folyósítást követő 12 hónapon belül a finanszírozó hitelintézet felé igazolni, a hitelintézet pedig ellenőrizni köteles. Az előírt energetikai minőséget igazoló tanúsítvány határidőben történő benyújtásának elmulasztása esetén a célnak nem megfelelő felhasználás jogkövetkezményei az irányadók. Amennyiben a felépített lakóingatlanhoz tartozó lakás(ok) a futamidő alatt értékesítésre kerülnének, a kintlévő kölcsön eladott lakás(ok)ra eső értékárhányada haladéktalanul esedékessé válik. A bérbe adó KKV tevékenységei közt szerepelnie kell a bérbeadáshoz szükséges TEÁOR 6820-as tevékenységnek. Továbbértékesítési célból vásárolt vagy előállított eszközök (beleértve az ingatlanokat is), azaz készletek finanszírozására a forgóeszköz-finanszírozási kölcsön feltételei vonatkoznak. A minimális lakásszámról szóló megkötés szempontjából finanszírozhatók az egyazon projekt keretében épített, egyesével az előírtól kevesebb lakást tartalmazó lakóépületek is, amennyiben az összes lakásszám eléri az elvártat (pl. 3 db ikerház építése finanszírozható).

²⁷ E feltétel megszegésének minősül ingatlanberuházás esetén az ingatlan futamidő alatti átminősítése lakó- illetve üdülőingatlaná.

²⁸ A fennálló bérleti jog a tulajdonátruházástól számított, termőföld esetén legfeljebb 6 hónapig, nem termőföld ingatlan és egyéb eszközök esetén legfeljebb 3 hónapig tartható fenn.

²⁹ Ezek a megengedett feltételek azonban nem használhatók visszaélészerűen olyan célra, hogy a KKV tv. 3.§ (1) pontjában meghatározott korlátokat túllépő, illetve a KKV tv. 3.§ (4) pontban meghatározott tulajdonosi háttérrel rendelkező vállalkozások tartós használatába, valamint nem üzleti célú használatba kerüljenek a vásárolt eszközök. Nem számít visszaélészerűnek a program keretében hitelfelvételre nem jogosult szereplő általi tartós használat, amennyiben az eszközök beszerzésére és finanszírozására a program nélkül is a KKV által valósult volna meg, és a KKV az eszközt bármely szereplő részére hajlandó lenne bérbe adni, azaz nem a program személyi feltételeinek megkerülése érdekében kerül sor a KKV-n keresztüli eszközbeszerzésre. Nem adható bérbe a KKV által épít(tet)ett lakóingatlan a KKV tulajdonosainak, munkavállalóinak, illetve azok közeli hozzátartozóinak, vagy azok tulajdonában, illetve irányítása alatt álló vállalkozásoknak.

1. Azon KKV-kra, amelyek tevékenységei közt már 2014. február 28-án is szerepelt a TEÁOR 77-es főcsoportba („Kölcsönzés, operatív lízing”) tartozó tevékenység, és ennek keretében üzletszerűen adják bérbe azt az eszközt, amelyet a beruházási hitelből megvásárolnak.
2. Az üzletszerű bérbeadási céllal történő ingatlan *építésére* (nem lakóingatlanok és nem üdülők minősülő ingatlanok esetében ide értve a bővítést, az átalakítást és a felújítást is) irányuló beruházás esetére, ha az adós tevékenységei között szerepel a TEÁOR 6820 szerinti ingatlan bérbeadás, illetve üzemeltetés. (Bérbeadási célú vásárlás tehát az adós ezen tevékenysége esetén sem finanszírozható.)
3. A beruházás tárgyát képező eszköz (beleértve az ingatlant is a lakóingatlanok és üdülők kivételével) cégcsoporton³⁰ belüli bérbeadására vagy üzemeltetésre történő átadására (függetlenül a KKV tevékenységétől) azzal, hogy a csoporton belüli bérbevevő vagy üzemeltető nem adhatja tovább harmadik, (csoporton kívüli) személynek a vásárolt ingatlan használatának jogát. Csoporton belüli bérbeadás nem engedélyezett, amennyiben a bérbevevő saját maga nem valósíthatná meg ugyanezt a beruházást az NHP keretén belül annak feltételrendszerére tekintettel. Csoporton kívüli bérbeadás céljából ingatlanvásárlás nem finanszírozható, akkor sem, ha az üzletszerűen történik (a következő pontban leírt kivétellel).
4. Azokra a kereskedelmi ingatlanokra³¹, amelyek 2014. március 31. előtt felmondásra került vagy nem teljesítővé vált³² – az eredeti finanszírozó konszolidált mérlegében lévő – hitelek biztosítékaként (vagy lízingügylet tárgyanként) szolgáltak, illetve szolgálnak³³. Beruházási kölcsön ilyen esetekben az ingatlan megvásárlására, valamint ezt követő átalakítására, korszerűsítésére, felújítására nyújtható. A megvásárlás történhet a) akár közvetlenül az eredeti adóstól, illetve zálogkötelezettől (amennyiben a korábbi hitelt másik hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás nyújtotta, akkor annak hozzájárulásával) b) akár felszámolási eljárás, végrehajtás vagy nyilvános árverés keretében, valamint c) lehetőség van a korábbi hitelt (vagy lízinget) nyújtó hitelintézettől (ideértve annak ingatlankezeléssel foglalkozó konszolidált leányvállalatát is) vagy pénzügyi vállalkozástól történő vásárlásra is, amennyiben az ingatlan annak tulajdonában van (akár lízingbeadóként, akár a biztosíték megszerzése által). A hitelt felvevő KKV nem lehet azonos a korábbi adóssal, és a tulajdonosi körük legalább 50%-ban különböző kell, hogy legyen.³⁴ A KKV-nak az ingatlan megvásárlásához legalább 20% önrészt kell biztosítania, továbbá a kölcsönnel szemben elvárás a legalább negyedévenkénti kamatfizetés, valamint a hitelösszeg legalább 5%-ának törlesztése a futamidő minden évében, legfeljebb 1 éves - tőketörlesztésre vonatkozó - türelmi időt követően.

Személygépkocsi³⁵ beszerzése kizárólag abban az esetben finanszírozható, ha a KKV főtevékenysége 2014. február 28-tól folyamatosan személyszállítás. Amennyiben a beruházással érintett eszköz tulajdonjoga vagy használatának joga átruházásra kerül, a hitelt vissza kell fizetni. Amennyiben a hitellel finanszírozott beruházásnak egy része kerül átruházásra, abban az esetben a hitel fennálló összegének az érintett eszköz(ök)höz kapcsolódó hányadát kell csak visszafizetni. A fent említett feltételeknek a hitel futamideje alatt végig fenn kell állnia, ellenkező esetben annak

³⁰ Csoportnak ebben az esetben az tekinthető, ha a bérbe vevő és a KKV (bérbe adó) tulajdonosi köre legalább 50%-ban – akár közvetlen – azonos. Termőföld vásárlás finanszírozása és bérbeadása esetén az is elfogadható, ha a hitelt felvevő tulajdonos közvetlen hozzátartozóival együtt birtokolja a földet bérbe vevő gazdasági társaság tulajdonjogának legalább 50%-át.

³¹ Kereskedelmi ingatlanok alatt olyan, teljesen üzleti célt szolgáló ingatlanok értendők, amely részben sem lakóingatlan vagy üdülő (kivéve, amennyiben az a fentebb meghatározott szálláshely-szolgáltatás nyújtása céljából kerül üzemeltetésre átadásra).

³² Nemteljesítés alatt az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 26-i 575/2013/EU rendelete a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról 2. alszakaszának 178. cikke alapján a hitelintézet által ekként nyilvántartott ügyletek értendők. A nemteljesítőként való nyilvántartásnak az átsorolás időpontjától kezdve, folyamatosan fenn kell állnia.

³³ A korábbi finanszírozást nyújtó hitelintézetnek vagy pénzügyi vállalkozásnak igazolnia kell az ingatlan e feltételeknek való megfelelését.

³⁴ A vevő KKV minden esetben nyilatkozni köteles, hogy sem ő, sem – a megelőző 3 évben – többségi tulajdonosa vagy legalább 50%-ban azonos tulajdonosi körébe tartozó vállalkozás nem volt adósa annak a hitelnek, amely mögött az adásvétel tárgyát képező ingatlan biztosítékul, illetve lízingtárgyként szolgált. Erről a tényről a finanszírozást nyújtó hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás is a tőle elvárható gondossággal köteles meggyőződni. Ennek a feltételnek akkor is fenn kell állnia, ha az ingatlan vásárlása saját használat, és nem bérbeadás céljából történik.

³⁵ Személygépkocsi alatt az 1995. évi CXVII. tv. 3. § 45. pontjában szereplő meghatározás szerinti gépkocsikat kell érteni, kivéve azokat, amelyek 8704 vámtarifaszámmal rendelkeznek.

visszafizetése a feltétel megszegésekor vagy meghiúsulásakor azonnal esedékes. A beruházási hitelek futamideje legfeljebb 10 év lehet, de maximum 2025. december 31-ig tarthat.

Forgóeszköz-finanszírozási kölcsön alatt a jelen program alkalmazásában az Szm. 28. § (2)-(4) bekezdése szerint meghatározott készletek vásárlására (a közraktári elhelyezés esetén saját termelésű készlethez kapcsolódóan is) és az Szm. 29. § (2) bekezdése szerint meghatározott, nem lejárt vevőkövetelések finanszírozására nyújtott kölcsönt kell érteni. A program keretében nyújtott forgóeszköz-finanszírozási kölcsön futamideje az első részlet folyósításától számítva legfeljebb 3 év lehet³⁶, és a futamidő alatt végig teljesülnie kell az itt előírt feltételeknek. Közraktári jegy fedezete mellett nyújtott forgóeszközhitel esetén a kölcsön már visszafizetett hányada 2018. december 31-ig újból lehívható, azzal, hogy a lehívásra kizárólag minden hónap első keddi munkanapján van lehetőség. Az épület fő rendeltetési jellege szerinti telek, lakóingatlan vagy üdülő tulajdonjogának továbbértékesítési céllal történő megszerzésére, bővítésére, felújítására vagy átalakítására a program keretén belül nem folyósítható forgóeszköz-finanszírozási kölcsön, kivételként jogosult azonban ilyen kölcsön igénybevételére legalább 5 lakásból álló, energiatakarékos (vagy a korszerűsítés által azzá váló) lakóingatlanok továbbértékesítési célú építése vagy meglévő épület(ek) korszerűsítése céljából (lakóingatlanok továbbértékesítési célú építése esetén beleértve az építési telek vásárlását is)³⁷ az építő/építtető KKV, amely mérlegében az építéshez/korszerűsítéshez kapcsolódó forgóeszközök szerepelnek³⁸.

Factoring alatt a jelen program alkalmazásában az Szm. 29. § (2) bekezdése szerint meghatározott, nem lejárt vevőkövetelések³⁹, valamint az EU-s támogatás előfinanszírozására nyújtott kölcsönök meghatározásánál (lentebb) szereplő támogatások, azok fedezete mellett történő finanszírozását, illetve ezen követelések faktor általi megvásárlását kell érteni. A program keretében nyújtott factoringkeret futamideje az első részlet folyósításától számítva legfeljebb 3 év lehet, de maximálisan 2018. december 31-ig tarthat⁴⁰.

EU-s támogatás előfinanszírozására nyújtott kölcsönök alatt a jelen program alkalmazásában az Európai Unió forrásból, az Európai Unió Támogatási programok keretében elérhető vissza nem térítendő támogatás, valamint az ezen támogatásokhoz kapcsolódó, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség jogutódaként közreműködő szervezetek, illetve a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal által – akár nemzeti forrásból – folyósított nemzeti támogatások (pl. társfinanszírozás és átmeneti⁴¹ nemzeti támogatások; de ide nem értve az uniós állami támogatási szabályok –

³⁶ A 2014. december 16. előtt, a program keretében 1 éves maximális futamidővel kötött forgóeszköz-finanszírozási kölcsönszerződések módosíthatók a jelen feltételek szerinti 3 éves futamidőre (a lakóingatlan vagy üdülő finanszírozására felvett forgóeszközhitel-szerződések kivételével) azzal, hogy az nem irányulhat visszaélésszerűen az adós fizetési nehézségei miatt történő átstrukturálás céljára.

³⁷ Lakóingatlan továbbértékesítési célú építése esetén a telekvásárlás és a lakóingatlan(ok) felépítése ugyanazon projekt keretében kell, hogy történjen, amennyiben a telekvásárlás (is) NHP-ből kerül finanszírozásra. A KKV a lakóingatlanok létrehozásához, illetve korszerűsítéséhez nem NHP-s, hitelintézet, vagy pénzügyi vállalkozás által folyósított kölcsönt is igénybe vehet. A telekvásárlás NHP-ből történő finanszírozása esetén a hitelcél szerinti felhasználás csak abban az esetben teljesül, amennyiben a KKV a telekvásárlást finanszírozó NHP-s kölcsön (első) folyósításától számított két éven belül a teljes projektet azaz a továbbértékesítési célú lakóingatlan létrehozását, korszerűsítését is befejezi, és a használatba vételi engedélyt az NHP-s kölcsönt folyósító hitelintézetnek bemutatja. Ellenkező esetben az NHP-s kölcsönt folyósító hitelintézet a nem hitelcél szerinti felhasználás szerinti esetnek megfelelően kell, hogy eljárjon.

³⁸ A jelen Terméktájékoztató vonatkozásában lakóingatlan: a 1995. évi CXVII. törvény 3. § 73. pontja szerinti lakás. Energiatakarékosnak minősül az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI. 30.) kormányrendelet 1. sz. melléklete szerinti, az épület(ek) egészére szóló, legalább A energetikai minőséget elérő épület. A hitelfelvevő KKV-ét az energetikai minőséget legkésőbb az utolsó folyósítást követő 12 hónapon belül a finanszírozó hitelintézet felé igazolni, a hitelintézet pedig ellenőrizni köteles. Az előírt energetikai minőséget igazoló tanúsítvány határidőben történő benyújtásának elmulasztása esetén a célnak nem megfelelő felhasználás jogkövetkezményei az irányadók. A minimális lakásszámra vonatkozó megkötés szempontjából finanszírozhatók az egyazon projekt keretében épített, egyesével az előírtnál kevesebb lakást tartalmazó lakóépületek is, amennyiben az összes lakásszám eléri az elvártat (pl. 3 db ikerház építése finanszírozható).

³⁹ Ennek a számla befogadásakor kell megfelelni, azaz a refinanszírozás ideje alatt lejárttá válhat a követelés, de annak fizetési határidőtől számított késedelme nem haladhatja meg a 90 napot.

⁴⁰ Olyan vevőkövetelésről benyújtott számla nem refinanszírozható, aminek fizetési határidőre vonatkozó dátuma a factoringkeret lejáratát követően van. A refinanszírozási hitel a factoringkeret lejáratától teljes összegben esedékessé válik függetlenül attól, hogy e dátumig befolyt-e a vevőtől a számlakövetelés összege.

⁴¹ Korábban kiegészítő nemzeti támogatások.

csoportmentességi rendeletek, csekély összegű de minimis rendeletek és notifikált programok – alapján nyújtott támogatásokat) előfinanszírozására nyújtott hiteleket kell érteni. Az ilyen célra nyújtott kölcsönök futamideje legfeljebb 10 év lehet, de maximum 2025. december 31-ig tarthat, azzal, hogy a támogatás folyósításakor az annak előfinanszírozására nyújtott kölcsönösszeg visszafizetése egy összegben (a támogatás több részletben történő folyósítása esetén a folyósított rész összegéig) esedékes. Évente igényelhető, azaz nem beruházáshoz kapcsolódó (pl. normatív) EU-s támogatások előfinanszírozása céljából nyújtott kölcsönök esetében lehetőség van azok – támogatás befolyásakor történő – visszafizetését követően azok újbóli, hasonló célú felhasználására történő lehívására a szerződéskötést követő 3 éven belül.

A program keretében nem finanszírozhatóak a hiteligénylő vállalkozás közvetlen vagy közvetett tulajdonosaitól, vezető tisztségviselőitől, vezető állású munkavállalójától, illetve e személyek közeli hozzátartozóitól, és mindezen személyek akár rész tulajdonában (kivéve a nyilvánosan működő részvénytársaság által kibocsátott részvények tulajdonlását), illetve irányítása alatt álló (ide nem értve a legalább 5 fős testületben betöltött tagságot) vállalkozásoktól történő, továbbá cégcsoporton belüli és a cégcsoport kapcsolt vállalkozásai közötti vásárlások és vevőkövetelések, valamint ezen vállalkozásokban történő részesedésszerzések és tőkeemelések, továbbá mindezen személyek visszerhes közreműködésével megvalósítandó beruházások⁴².

A program keretein belül korábban saját forrásból megvásárolt és kifizetett eszközök utófinanszírozása nem megengedett⁴³, kivéve a beruházási és EU-s támogatás előfinanszírozására nyújtott hitelek esetében az egyes folyósítások előtt legfeljebb 30 nappal saját forrásból kifizetett számlák egy csomagban történő refinanszírozását.

A II. pillér keretében kizárólag ugyanazon KKV által belföldi hitelintézetől vagy pénzügyi vállalkozástól felvett forint vagy deviza alapú kölcsön vagy pénzügyi lízing kiváltására nyújtható finanszírozás⁴⁴. Csak beruházásra, forgóeszköz-finanszírozásra, EU-s támogatás előfinanszírozására felvett forint kölcsön vagy pénzügyi lízing – illetve eredetileg ilyen célra korábban felvett kölcsön vagy pénzügyi lízing kiváltására felvett forint kölcsön vagy pénzügyi lízing – váltható ki a program keretében. Deviza alapú kölcsön vagy pénzügyi lízing kiváltása esetén nem állnak fenn ezek a megkötések annak eredeti céljára vonatkozóan, azonban feltétel, hogy a kiváltásra kerülő kölcsön vagy pénzügyi lízing – vagy az azzal kiváltott korábban felvett deviza alapú kölcsön vagy pénzügyi lízing – folyósítása 2013. március 31. előtti legyen, és a kiváltandó tartozás teljes összege ezen időpont óta folyamatosan devizában álljon fenn. Kiváltás esetén a kiváltó hitel futamideje eltérhet a kiváltott kölcsön, illetve pénzügyi lízing futamidejétől de forgóeszköz- és szabad felhasználású – azaz minden beruházásitól és EU-s támogatás előfinanszírozásától eltérő célú – kölcsön kiváltása esetén a kiváltó hitel futamideje nem haladhatja meg az 3 évet⁴⁵. Pénzügyi lízinggel csak beruházási célú kölcsönt vagy pénzügyi lízinget lehet kiváltani. Forint kölcsön és pénzügyi lízing kiváltása esetén is teljesülniük kell az I. pillérre vonatkozóan meghatározott – a kiváltott kölcsön, illetve pénzügyi lízing célja szerinti –

⁴² Cégcsoportnak kell tekinteni, ha egyik vállalkozás a másikban közvetlenül vagy tulajdonosán keresztül a szavazati jog vagy a tulajdonjog legalább 20%-át gyakorolja; résztulajdonlásnak a 20 százalékot elérő részesedés birtoklását kell érteni; irányítás alatt a szavazati jogok legalább 20 százalékának birtoklását, továbbá a 2012. évi I. törvény (Mt.) szerinti Vezető állású munkavállalót, valamint 2014. március 15-ig a 2006. évi IV. törvény (Gt.) szerinti, 2014. március 15. után pedig az új Ptk. (2013. évi V. tv.) szerinti Ügyvezetés tagjait kell érteni. Öröklés esetén, kivételként megengedett az örököstől történő, cégcsoporton belüli részesedésvásárlás függetlenül a résztulajdonlás mértékétől. Csoporton belüli adásvételnek kell tekinteni azt az esetet is, ha az érintett eszközt a csoporttag lízingeli és az jogilag a lízingbeadó tulajdonában van.

⁴³ Ide nem értve a közraktári jegy fedezet mellett nyújtott forgóeszközhitelt.

⁴⁴ A kiváltott hitel lehet folyószámlahitel is az abból kihasznált rész erejéig (mivel csak ez esetben biztosítható, hogy a kiváltó hitel teljes mértékben a kiváltott hitel visszafizetését szolgálja), amennyiben a Hitelintézet számára a KKV igazolja, hogy az kiváltásakor - illetve azt követően az új hitel futamideje alatt is - a forgóeszköz-finanszírozási hitelek jelen tájékoztatóban meghatározott céljainak megfelelő eszközök finanszírozását szolgálja, azonban a program keretében nyújtott hitel nem lehet folyószámlahitel. A II. pillérben nem lehetséges fennálló faktoring finanszírozás kiváltása, azaz más forrásból már faktorált, illetve megvásárolt vevőkövetelés (re)finanszírozására nincs mód.

⁴⁵ Az NHP első vagy második szakaszában folyósított hitel kiváltása esetén további feltétel, hogy kiváltásra legfeljebb a korábbival azonos hátralévő futamidő mellett van lehetőség, a kamatmarzs csökkentése ugyanakkor megengedett. Az NHP keretében nyújtott refinanszírozási kölcsönök hitelintézetek, illetve pénzügyi vállalkozások közti átvállalására nincs lehetőség.

fenti feltételeknek. 2014. február 28-át követően átstrukturált vagy 90 napon túl⁴⁶ nem teljesítő kölcsön vagy pénzügyi lízing kiváltására nincs lehetőség.

Az I. pillérben a rendelkezésre tartási időszak teljes futamideje alatt minden hitelcél esetén van lehetőség több részletben történő folyósításra, míg a II. pillér esetében a hitel folyósítása kizárólag egy részletben történik.

Mind a program keretében nyújtott, mind a kiváltott kölcsönök és pénzügyi lízingek tekintetében átstrukturálás alatt a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 250/2000. (XII. 24.) Korm. rendeletben meghatározott fogalmat kell érteni. A program keretében nyújtott hitelek, tekintetében, illetve az NHP keretében korábban felvett hitelek kiváltásakor továbbá akkor is átstrukturálásnak minősül a fennálló tőketartozás 25 százalékát meghaladó rész törlesztési ütemezésének a futamidő végének irányába történő megváltoztatása (az adott szerződés, illetve a kiváltott korábbi NHP-s hitelszerződés első adatszolgáltatáskori állapotához képest), ha arra nem a KKV — fent hivatkozott Korm. rendelet 2. § 48. pont a) alpontja szerinti — fizetési nehézségei miatt kerül sor, kivéve ha az csak a tőketörlesztés hónapon belüli dátumát érinti⁴⁷. A KKV szerződés ilyen címen a kölcsön futamideje alatt legfeljebb kétszer módosítható, a módosítások együttesen sem haladhatják meg a fenti mértéket. Az előtörlesztés miatti változások nem minősülnek átstrukturálásnak. Nem minősül továbbá átstrukturálásnak az EU-s támogatás előfinanszírozására nyújtott kölcsönök törlesztési időpontjainak a támogatás folyósításának késedelmé miatti, annak megfelelő módosítása.

Amennyiben a KKV (elő)törleszti a hitelt, akkor a hitelintézetnek is ugyanilyen mértékben kell a refinanszírozási kölcsönt visszafizetnie az MNB felé (ezzel az összeggel automatikusan csökken a Hitelintézet Lehívható Hitelkerete), és az esetlegesen közbeiktatott pénzügyi vállalkozásnak is a hitelintézet felé.

A KKV-knak a program keretében nyújtható hitel alsó határa 3 millió forint. Az igénybevétel felső határa 10 milliárd forint, amely az NHP első és második szakaszában történő együttes igénybevételre vonatkozik az alábbiak szerint: az új kölcsönök és a forinthitel-kiváltások, az új pénzügyi lízingek és forintlízingek kiváltásai, illetve az új faktoringkeretek az NHP első és második szakaszában együttesen nem haladhatják meg a 10 milliárd forintot; az első szakasz II. pillérében és a második szakasz II. pillérében történő devizahitel-, illetve deviza pénzügyi lízing kiváltások együttes értéke szintén legfeljebb 10 milliárd forint lehet. Ezek a felső összeghatárok a KKV-nak a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény 4§ (2)-(4) pontja szerinti partnervállalkozásaival és kapcsolódó vállalkozásaival együtt, a programban résztvevő összes hitelintézettől és pénzügyi vállalkozástól kapható maximális összeget is jelentik.

Az MNB jogosult a KKV-hitel MNB által előírt feltételeknek való megfelelését ellenőrizni. Ennek érdekében bármikor betekinhet az adott KKV-val kötött kölcsön-, lízing-, illetve faktorszerződésbe a hitelintézet és pénzügyi vállalkozás közötti szerződésbe és egyéb, a hitelfelhasználásra vonatkozó dokumentumokba, valamint közvetlenül pénzügyi vállalkozástól és a KKV-tól is kérhet tájékoztatást (lásd még 3.2 pont).

1.6. A hitel folyósítása, hitelcél ellenőrzése

A fentiekben leírt hitelcélokkal, illetve feltételekkel nem összeegyeztethető felhasználás megnehezítheti az NHP céljainak elérését, csökkentheti a program hatékonyságát. Az MNB ezért elvárja, hogy a programban részt vevő hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások kiemelt gondossággal járjanak el a nem szándékolt, azaz a program céljaival, szellemiségével nem összeegyeztethető felhasználás kiszűrése érdekében.

A KKV hitel folyósítása a jelen Terméktájékoztatóban előírt hitelcél igazolása mellett történhet. A hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás a hitelt a KKV általi (illetve pénzügyi lízing esetén a lízinget nyújtó általi), dokumentumokkal igazolt tényleges felhasználás napjánál előbb nem folyósíthatja a KKV, illetve a pénzügyi vállalkozás számára⁴⁸, kivéve

⁴⁶ A kiváltó hitel folyósításakor fennálló késedelem az irányadó e tekintetben.

⁴⁷ A 2014. december 16. előtt, a program keretében 1 éves maximális futamidővel kötött forgóeszköz-finanszírozási kölcsönszerződések a jelen feltételek szerinti 3 éves futamidőre történő módosítása nem számít átstrukturálásnak, ha arra nem az adós fizetési nehézségei miatt kerül sor.

⁴⁸ Az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) kormányrendelet a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény (Kbt.) szerinti értékhatárok felett előírja az építőipari fedezetkezelő kötelező alkalmazását. Kizárólag ilyen beruházások esetén a folyósítás történhet

a készletvásárlásra nyújtott kölcsönt, ahol a KKV-nak a folyósítást követően 15 nap áll rendelkezésre a kölcsön hitelcélnek megfelelő felhasználására. Közraktári jegy fedezete mellett nyújtott forgóeszközhitel esetén az NHP keretében elvárt minimum folyósítási feltételek:

- (i) 90 napnál nem régebben kiállított, a hitel fedezetéül elhelyezett közraktári jegy. A fedezetül szolgáló közraktári jegy által megtestesített áruhoz kapcsolódóan első alkalommal kibocsátott közraktári jegy cseréje ugyanezen áru vonatkozásában nem megengedett (ide értve a lejárat következtében történő cserét is.)⁴⁹
- (ii) valamint a KKV nyilatkozata arról, hogy a fedezetül szolgáló közraktári jegy által megtestesített áru nem szolgál egyéb ügylet fedezetéül.

A hitelcélnek megfelelő felhasználást a KKV Szerződést kötő hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás köteles, az MNB, valamint a refinanszírozást nyújtó hitelintézet pedig jogosult ellenőrizni. A hitelintézet, illetve pénzügyi vállalkozás forgóeszköz finanszírozására nyújtott kölcsön esetén a hitelcél futamidő alatti teljesülésének ellenőrzését legalább negyedévente köteles elvégezni. A beruházási hitelre vonatkozó, 1.5 pont szerinti feltételek teljesülését a hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás legalább évente köteles ellenőrizni. Az MNB nem határozza meg részleteiben, hogy a KKV-val szerződést kötő finanszírozó milyen módon ellenőrizze a célnak megfelelő felhasználást, mint ahogy az ennek keretében elfogadható dokumentumok körét sem, ugyanakkor köteles a tőle elvárható módon és mértékben mindent megtenni, hogy eleget tegyen ezen ellenőrzési kötelezettségének. A csoporton belüli tranzakciókra, a részesedés szerzésére, illetve bérbeadás esetén a bérbevevők körére vonatkozóan az 1.5 pontban, valamint a programban részt vevő KKV-k tulajdonosi körére 1.4 pontban előírt részletezett feltételek teljesülését a hitelintézet csak a megvalósíthatóság ésszerű határain belül köteles ellenőrizni, de azok betartásáról a KKV-t nyilatkoztatni köteles.

Az agrárágazatot érintő, nem beruházási típusú EU-s közvetlen (pl. SAPS), nemzeti és vidékfejlesztési támogatások előfinanszírozása esetében a jogosultsági feltételeknek való megfelelés ellenőrzését követően a hitelintézet előfinanszírozást nyújthat. A támogatási feltételeknek való megfelelés és a hitelcélnek megfelelő felhasználás utólagos igazolása a támogatást folyósító intézmény által, az adott támogatási jogcím szerint kiállított támogatási határozattal (ill. magával a folyósító intézménytől befolyt támogatással) történik. Beruházáshoz kapcsolódó támogatások előfinanszírozása esetén azonban a folyósításra csak a támogatás megítélését bizonyító dokumentum (pl. támogatási szerződés, értesítő levél) és a felhasználást igazoló bizonylat(ok) bemutatása mellett kerülhet sor.

Amennyiben a hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás a program keretében nyújtott hiteleket átstrukturálja, megújítja, vagy a KKV azok vonatkozásában 90 napot meghaladó késedelembe esik, akkor a hitelintézetnek az ahhoz kapcsolódó refinanszírozási hitelét haladéktalanul vissza kell fizetnie az MNB részére. A KKV-val kötött szerződést ugyanakkor nem kell felmondani ezekben az esetekben, az a program keretein kívül fenntartható, módosítható.

Megújítás alatt a KKV Szerződésből eredő tartozások átvállalását és a jogok engedményezését, valamint a KKV Szerződés eredeti szerződő felek általi újrakötését kell érteni.

A hitelintézet és a refinanszírozó hitelintézetten keresztül a pénzügyi vállalkozás az I. és a II. pillér keretében kapott kölcsönt legfeljebb 2,5% éves kamatmarzs melletti kölcsön, pénzügyi lízing, illetve faktoring nyújtásával adhatja tovább a KKV számára, amely a finanszírozást nyújtó által választott összetételben tartalmazhatja az ügyleti

közvetlenül a fedezetkezelő részére azzal, hogy a tényleges felhasználásra (a szállítók kifizetése) később, de az 1.3 pontban részletezett határidőn belül kerül sor.

⁴⁹ A közraktári jegy(ek) cseréje megengedett, amennyiben a biztosítékként újonnan elhelyezésre kerülő közraktári jegy korábban még nem finanszírozott áruhoz kapcsolódik.

kamatlát és egyéb díjjellegű elemeket. A hitelintézet a pénzügyi vállalkozás felé, illetve ernyőbank a levelezett intézmény felé a tevékenységéért legfeljebb éves 0,5 százaléknak megfelelő mértékű díjazást számíthat fel azzal, hogy a KKV adós számára fizetendő teljes hitelköltség továbbra sem haladhatja meg a 2,5 százalékos maximált kamatmarzst. Ezen felül azonban a hitelintézet és a refinanszírozó hitelintézeteken keresztül a pénzügyi vállalkozás semmilyen további kamatot, költséget, díjat, jutalékot nem számíthat fel a KKV-nak a KKV Szerződéssel összefüggésben⁵⁰. A hitelintézet, illetve pénzügyi vállalkozás a KKV kölcsönrel kapcsolatos, harmadik személynek fizetendő költségeket (így különösen: a közjegyzői díj, értébecslés díja, garanciaintézményeknek fizetendő kezességvállalási díj, földhivatali díjak, fedezetmódosítási díj, biztosítási díj⁵¹, a közraktárnak fizetendő díjak, stb.) a KKV-ra terhelheti. Pénzügyi lízinget nyújtó pénzügyi vállalkozás vagy hitelintézet az ügylet megkötésével kapcsolatosan a fentiekén kívül biztosítási díjat, illetve az adott eszköz lízingbe adó általi megszerzését terhelő vagyonszerzési illetéket továbbháríthat a KKV-ra. Közvetítői díj vagy jutalék továbbhárítása a pénzügyi termék igénybevételével kapcsolatosan nem lehetséges.

1.7. Fedezetek elfogadása

A program keretein belül az MNB fedezett kölcsönt nyújt a hitelintézetek számára. Ez azt jelenti, hogy – minden más jegybanki kölcsönhöz hasonlóan – az MNB javára nyújtott biztosítékok elfogadási (a továbbiakban: fedezeti) értékének minden pillanatban teljes egészében fedeznie kell az MNB kölcsönkövetelését az adott hitelintézettel szemben. Az NHP keretében nyújtott kölcsön esetében az MNB „A Jegybank forint- és devizapiaci műveleteinek üzleti feltételei”-ben meghatározott elfogadható fedezetek körén felül fedezetként elfogadja a hitelintézet a program keretében KKV-nak nyújtott kölcsönből, pénzügyi lízingből eredő követelését (az alább részletezett kivételekkel), a levelezett hitelintézettel vagy pénzügyi vállalkozásnak nyújtott refinanszírozási kölcsönből eredő követelését (a fedezetként elfogadott követelések együtt: Hitelkövetelés), azok tőkeösszegére számított haircuttal csökkentett fedezeti értéken. Az NHP+ programban allokkált hitelkeretnek az NHP második szakaszában történő igénybevételének előfeltétele, hogy az NHP második szakaszában az MNB és a hitelintézet között kötött jelzálogszerződésben meghatározott jelzálogjog mértéke kellő fedezetet nyújtson ezen követelések összegére is. Az MNB nem fogadja el fedezetként azon KKV Szerződésből eredő követeléseket, amelyek 1) faktoring finanszírozásához kapcsolódnak; 2) amelyek mögöttes biztosítékul 20 millió forintot meghaladó összegű óvadéki betét (is) szolgál⁵² vagy 3) az 1.8. pontban részletezett, a KKV hitel mögötti biztosítékokra vonatkozó elvárásoknak nem felel meg.

A Hitelkövetelésen történő zálogjog⁵³ alapítása esetén az MNB a program keretében létrejött Hitelkövetelést minden esetben a KKV kölcsön, vagy pénzügyi lízing mögötti garancia mértékétől függően minimum 50, maximum 80 százalékos értéken mint fedezeti értéken fogadja el⁵⁴. Amennyiben a hitelintézet által az NHP második szakasza

⁵⁰ Kivételt képeznek ez alól az alábbi költségek, amelyek felszámíthatók a 2,5%-ban maximált kamatmarzson felül: (i) a program vagy a KKV Szerződés feltételeinek nem teljesítéséhez kapcsolódó, a keretszerződésben meghatározott, büntető jellegű kamat, késedelmi kamat, valamint egyéb, kizárólag szerződésszegéshez kapcsolódó díj és költség (pl. a leszerződött KKV kölcsön igénybevételének elmaradása miatt a KKV-ra áthárított rendelkezésre tartási jutalék), (ii) a futamidő alatt az ügyfél által kezdeményezett szerződésmódosítással (ideértve a fedezetmódosítást, de ide nem értve az előtörlesztést) kapcsolatban felmerülő mindenkorai kondíciós lista szerinti díj.

⁵¹ A hitelbiztosítás közvetlenül a faktornak fizetett díja kizárólag abban az esetben nem kell részét képezze a maximált kamatmarzsnak, ha azt a KKV saját kockázatának csökkentése (visszkereset alóli mentesülés) érdekében önként kéri, és azt a faktor igazolhatóan önköltségen továbbítja a KKV felé.

⁵² E korlátozás nem vonatkozik a Hpt. szerinti csoporton kívüli, illetve a finanszírozó hitelintézettel összevont felügyelet alá nem tartozó hitelintézettel elhelyezett óvadéki betétrel (összefüggéstől függetlenül) biztosított követelésekre. A devizában elhelyezett óvadéki betét összegét az óvadéki szerződés megkötésekor érvényes hivatalos MNB devizaárfolyamon kell számítani. Amennyiben a fenti összeget a hitel futamideje alatt bármikor átlépi az óvadéki betét nagysága (eltekintve a devizaárfolyam változása miatti ártértékelődéstől, illetve a kamatjövőről adódó változástól), a KKV követelés ezt követően nem szolgálhat fedezetként. Ezt a tényt legkésőbb a változást követő napon az AL8 azonosító kódú adatszolgáltatásban jelenteni kell.

⁵³ A 2014. március 15. előtt alapított óvadéki szerződések természetesen hatályban maradnak; ezen időpont után azonban a Ptk. módosulása miatt hitelkövetelésen óvadéki jog nem, csak (jel)zálogjog alapítható.

⁵⁴ Ezek a követelések automatikusan a fedezeti poolba kerülnek, azonban csak a program keretében nyújtott refinanszírozási hitelek fedezeteként használhatja őket a hitelintézet.

és az NHP+ keretében refinanszírozásra benyújtott KKV hitelek fennálló állománya együttesen eléri a hitelintézet 2013. szeptember végi KKV-hitelállományának 20 százalékát, akkor a hitelintézet által a küszöb elérését követő naptól refinanszírozásra benyújtott KKV Szerződésekhez kapcsolódó Hitelkövetelések fedezeti értéke kedvezményes haircutok alapján kerül kiszámításra, így azok – a mögöttes garancia mértékétől függően – minimum 75, maximum 90 százalékos értéken kerülnek elfogadásra.

A fennmaradó részt „A Jegybank forint- és devizapiaci műveleteinek üzleti feltételei”-ben meghatározott elfogadható fedezetekkel kell biztosítani.

A hitelintézet - az NHP első szakaszától függetlenül - választhatja azt is, hogy a refinanszírozási kölcsönökhöz kapcsolódó fedezeti kötelezettségét kizárólag a normál jegybankképes fedezetek nyújtásával kívánja teljesíteni.

3. táblázat: A KKV Szerződéshez kapcsolódó garanciahányad és a Hitelkövetelés fedezeti értékének számításánál annak összegéből levont haircut kapcsolata

Garanciahányad	Normál haircut	Kedvezményes haircut
0%-19%	50%	25%
20%-39%	40%	20%
40%-59%	33%	16%
60%-79%	25%	12%
80%-100%	20%	10%

Az MNB kizárólag a Garantiqa Hitelgarancia Zrt., az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány, a Magyar Export-Import Bank Zrt. (valamint már befogadott ügyletek esetében a Magyar Vállalkozásfinanszírozási Zrt.) által nyújtott azon készfizető kezességvállalást vagy garanciát ismeri el fedezeti szintet befolyásoló garanciának, amely mögött – Magyarország adott évi központi költségvetéséről szóló törvényben meghatározott - állami viszontgarancia áll. A KKV-hitel biztosítékeként szolgáló egyéb garancia vagy készfizető kezesség nem befolyásolja az alkalmazott haircut mértékén keresztül a KKV-hitelkövetelés fedezeti értékét.

1.8. A KKV hitel mögötti biztosítékok

Az MNB a Növekedési Hitelprogram keretében nem írja elő, hogy milyen biztosíték mellett történjék a KKV-k hitelezése, illetve milyen biztosítékot kérjenek a hitelintézetek az általuk refinanszírozott intézménytől. A hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások a tevékenységükre vonatkozó jogszabályi előírásoknak és üzletpolitikájuknak megfelelően követelnek meg biztosítékot. Az ernyőbank az általa refinanszírozott intézmény számára előírhatja meghatározott fedezet kötelező alkalmazását vagy mellőzését.

Amennyiben a hitelintézet a Hitelkövetelésén az MNB javára zálogjogot alapít, akkor be kell küldenie a keretszerződés által előírt minden dokumentumot, ami a biztosíték MNB általi esetleges érvényesítéséhez szükséges. A jelzálogjog, illetve ingón vagy követelésen alapított zálogjog MNB javára történő átjegyzéséhez szükséges zálogkötelezetti hozzájárulást el kell előre készíteni (akár a KKV Szerződésbe foglalva), és a fenti dokumentumokkal együtt meg kell küldeni az MNB részére.

A hitelintézetnek és a pénzügyi vállalkozásnak biztosítania kell, hogy az őt megillető biztosítékok a KKV Szerződésből eredő hitelkövetelés átszállása esetén az MNB által is érvényesíthetőek legyenek. A hitelintézet és a pénzügyi vállalkozás nem tehet semmilyen olyan jognyilatkozatot, amely az MNB-nek a Hitelkövetelésből történő kielégítési jogát megszünteti vagy hátrányosan befolyásolhatja, valamint köteles megtenni minden szükséges intézkedést

annak érdekében, hogy a KKV Szerződésből eredő követelések behajthatóak legyenek, ideértve a biztosítékok érvényesítését is⁵⁵. Ennél fogva a hitelintézet és a pénzügyi vállalkozás - eltekintve a számára érdemi fedezeti értékkel nem bíró biztosítékoktól - olyan biztosítékot nem fogadhat el (pl. nem kizárólag NHP-s hitelt biztosító keretbiztosítéki jelzálogjog), ami az MNB által nem érvényesíthető a követelés átszállása esetén.

Ha a hitelintézet és a pénzügyi vállalkozás számára a KKV Szerződésből eredő Hitelkövetelés vonatkozásában egy korábban létrehozott keretbiztosítéki jelzálogjog is biztosítékul szolgál, akkor a fentiekre tekintettel külön be kell jegyezni a hitelintézet javára egy - az MNB számára átjegyezhető - új jelzálogjogot a KKV Szerződésből eredő Hitelkövetelésre vonatkozóan⁵⁶. Mivel, azon alapelvnek ekkor is teljesülnie kell, hogy az MNB számára átszálló fedezetek nem bírhatnak alacsonyabb fedezeti értékkel, mint azok, amelyek a hitelintézet számára a tényleges fedezetet jelentik az NHP hitel nyújtásakor, ezért az MNB ezt csak az alábbi esetekben fogadja el biztosítékul:

1) a KKV Szerződésből eredő Hitelkövetelés biztosítékaként létrejött új jelzálogjog megelőzi a keretbiztosítéki jelzálogjogot, és a ranghelycseréhez szükséges hozzájárulás (a bejegyzéshez szükséges egyéb dokumentumokkal együtt) a zálogjogi nyilvántartást vezetőhöz benyújtásra került;

2) amennyiben az 1) pontban foglaltak alkalmazására nincs mód (mert pl. egy másik hitelező jelzálogbejegyzése szerepel a hitelintézet keretbiztosítéki jelzálogjoga után), úgy elfogadható a soron következő szabad ranghelyre történő jelzálogbejegyzés is, ha a zálogtárgy hitelbiztosítéki értéke elégséges ahhoz, hogy fedezetet nyújtson – a keretbiztosítéki jelzálogjoghoz és az esetleges egyéb jelzálogjogokhoz kapcsolódó követeléseken túl – a KKV Szerződésből eredő teljes Hitelkövetelés kielégítésére ezen ranghely mellett is.

A KKV hitelek, és a pénzügyi vállalkozással kötött szerződés mögé bevont fedezetek módosítása megengedett az MNB külön jóváhagyása nélkül, ha ezzel nem csökken a követelés fedezeti értéke, illetve az nem érinti hátrányosan az MNB-t. Az MNB elfogadja az olyan módosításokat is, amelyek során a programba való befogadáskori, a hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás belső szabályzatai alapján számított fedezeti értékekből eredő fedezettség arány megtartása mellett a KKV és a pénzügyi vállalkozás törlesztése következtében bizonyos fedezetek kiengedésére, vagy alacsonyabb fedezeti értékűre való cseréjére kerül sor, ezen módosításokhoz sem szükséges az MNB külön jóváhagyása. Az egyéb módosításhoz kapcsolódó dokumentumokat minden esetben be kell küldeni az MNB részére.

Az MNB nem követeli meg a KKV Szerződés közjegyzői okiratba foglalását, kivéve ha a KKV Szerződésből eredő Hitelkövetelés és az azt biztosító fedezetek MNB általi érvényesítéséhez erre az okirati formára szükség van. Amennyiben a hitelintézet döntése alapján – vagy a zálogjogi nyilvántartásba bejegyzés céljából – kiállításra kerül közjegyzői okirat, úgy azt kell beküldeni az MNB részére.

⁵⁵ Amennyiben az NHP-s kölcsön telekvásárlást (is) finanszíroz, és a telekvásárlást tartalmazó projekt hitelintézet, vagy pénzügyi vállalkozás által folyósított, nem NHP-s (rész)finanszírozást is tartalmaz (pl. a felépítmény finanszírozása nem NHP hitelből történik), úgy az NHP-s kölcsönt biztosító jelzálogjog ranghelye meg kell, hogy előzze a nem NHP-s kölcsönt esetlegesen biztosító jelzálogjog ranghelyét minden, az NHP-s kölcsönt is biztosító fedezeten. Amennyiben a KKV hitel mögötti biztosítékok nem felelnek meg minden vonatkozásban a jelen pontban meghatározott előírásoknak, akkor az adott KKV hitel – az AL8 azonosító kódú adatszolgáltatásban való megfelelő jelentéssel – kizárólag 100 százalékos értékű fedezet mellett refinanszírozható.

⁵⁶ Kivételként keretbiztosítéki jelzálogjog biztosíthat több, kizárólag NHP-s és NHP+-os követelést egyszerre.

2. A LEBONYOLÍTÁSI FOLYAMAT ÁTTEKINTŐ BEMUTATÁSA

2.1. A lebonyolítás alapelvei

- Az MNB – faktoring finanszírozás kivételével – kizárólag a hitelintézet által már folyósított összeget refinanszírozza, tehát előfinanszírozást nem nyújt. Az MNB-s refinanszírozási hitelt tehát a hitelintézet legkorábban aznap kaphatja meg a jegybanktól, amikor maga is folyósít a KKV, illetve pénzügyi vállalkozás (vagy lízing esetén a beruházás tárgyát képező eszköz szállítója) számára.
- Lehetőség van a megkötött szerződést a folyósítás napjánál korábban bejelenteni az MNB-hez, de az MNB rendszere csak a folyósítás napjától kezdve veszi figyelembe a bejelentett KKV hitel összegét az MNB-től lehívható hitelkeret megállapításakor. A folyósítás legkésőbbi lehetséges dátuma az első pillér esetében 2018. december 31. (az 1.3 pontban részletezettek szerint), a II. pillér esetében 2015. december 31.⁵⁷.
- Az MNB 'pool' alapon kezeli a KKV hitelek refinanszírozását, tehát pillérenként egy fennálló hitelkövetelést tart nyilván a hitelintézettel szemben⁵⁸, amelynek értéke (fennálló tőkekövetelés összege) a behozott érvényes és már folyósított KKV hitelek fejében kapott újabb folyósítással emelkedik, a törlesztésre került bejelentett KKV hitelek tőkeösszegének csökkenése miatt vagy egyéb ok miatt a programból való kiesésével (90 napon túlnyúlóan nem teljesít, átstrukturálásra kerül, a hitelszerződés egyéb okok miatt megszűnik) pedig csökken.
- Az MNB által folyósított hitel lejáratát igazodik a refinanszírozott KKV hitel lejáratához, de legfeljebb 2025. december 31. (lásd még a 4.2. pontot).
- Az MNB-hez fedezetként benyújtott Hitelköveteléseket az MNB névértéken (fennálló tőkeösszeg értékében) refinanszírozza, de jelzálog tárgyaként (pénzügyi biztosítékként) ennél a meghatározott haircut-tábla (lásd 1.7. pont) szerint csökkentett fedezeti értékben fogadja el.

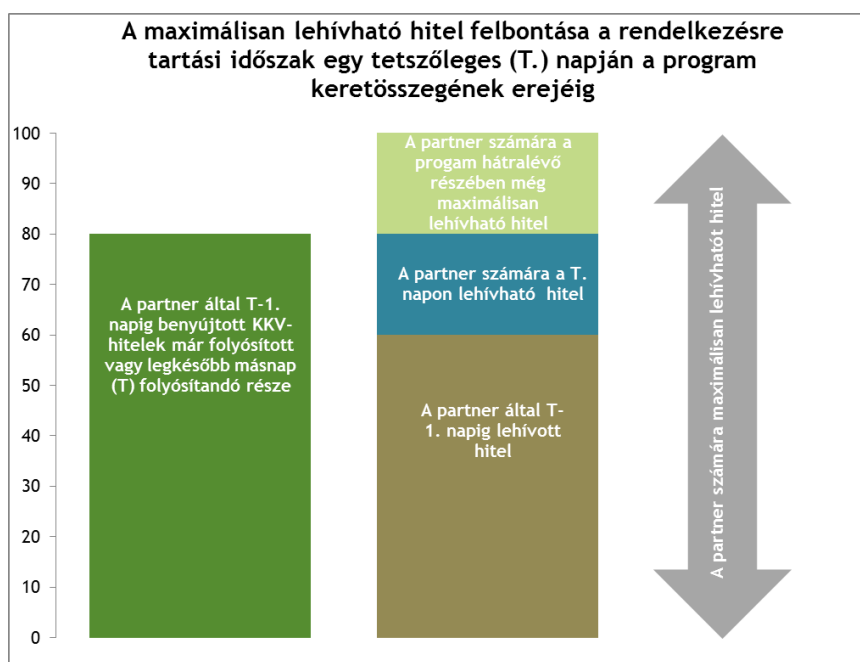
T napon a hitelintézetnek a legkésőbb T napig folyósított KKV hitelek, illetve részfolyósítások összallománya alapján nyílik meg a joga az MNB-től a refinanszírozási hitelt lehívni, azzal, hogy a T napi lehívásnál az MNB a T-1 15:00-ig⁵⁹ beérkezett adatokat veszi figyelembe. T napon esedékes törlesztéseket T-1 napon 15:00-ig kell jelenteni a hitelintézeteknek, ez alapján kerül sor a refinanszírozási hitel T napon történő törlesztésére. Faktoring hitelcél esetén a refinanszírozási hitel lehívására, illetve annak törlesztésére az előző munkanapon beküldött adatszolgáltatás alapján csak minden hónap első keddi munkanapján van lehetőség. Közraktári jegy fedezete mellett nyújtott forgóeszközhitel esetén a refinanszírozási hitel lehívására az előző munkanapon beküldött adatszolgáltatás alapján csak minden hónap első keddi munkanapján van lehetőség.

⁵⁷ Az itt felsorolt dátumok csak a 2015. május 10-ét követően megkötött KKV Szerződésekre vonatkoznak, a korábban megkötött KKV Szerződések vonatkozásában az azok megkötésekor hatályos terméktájékoztatóban foglaltak az irányadók.

⁵⁸ Az NHP első és második szakaszában folyósított hiteleket az MNB külön tartja nyilván.

⁵⁹ Szombati munkanapokon az adatszolgáltatás határideje a szokásos 15:00 helyett 12:00. A Terméktájékoztatóban közölt, adatszolgáltatásra vonatkozó 15:00 határidők mindenhol ekként értendők.

1. ábra: A részt vevő hitelintézet (partner) – és a rajta keresztül közvetetten részt vevő pénzügyi intézmények – által a program keretében folyósított KKV-hitelállomány és az MNB-től lehívható refinanszírozási hitel viszonya

A jegybanki refinanszírozási kölcsön lehívásának folyamata a következőképpen valósul meg. A partner a KKV-kal – akár a levelezett hitelintézetei, illetve általa refinanszírozott pénzügyi vállalkozások által – megkötött új szerződésekről – illetve az egyes paraméterek megváltozásáról – minden nap 15:00 óráig nyújthat be adatszolgáltatást. Az MNB a jelentett, feltételeknek megfelelő KKV-hitelek összegében állapítja meg a hitelintézet számára rendelkezésre álló lehívható hitelkeretet a következő (T) napra vonatkozóan. A hitelintézet tehát másnap (T napon) ezen hitelkeret összegéig tudja a jegybank Pénz- és devizapiac igazgatósága (treasury) területénél a kölcsönügylet megkötését kezdeményezni, figyelembe véve természetesen a korábbi lehívásokat is. A folyósításra T napon kerül sor. A hitelintézetnek tehát a kívánt folyósítási napot megelőző munkanapon 15:00 óráig kell legkésőbb benyújtania az adatszolgáltatást a KKV-hitelről, és az adatszolgáltatást követő napon kölcsönügyletet kezdeményeznie. Míg egy adott KKV hitelről az első adatszolgáltatást az első folyósítási dátum és összeg ismeretében bármikor beküldheti a hitelintézet a kölcsönszerződés megkötése és a refinanszírozási hitel kívánt folyósítását megelőző nap között, a fennálló KKV-hitelkövetelés összegének megváltozását (akár növekedését részfolyósítás esetén⁶⁰, akár a csökkenést eredményező törlesztések, vagy a hitelt érintő egyéb események esetén) a hitelintézetnek a változást megelőző napon 15:00 óráig kell jelentenie, hogy a T napi üzletkötésre vonatkozóan az MNB ennek megfelelően frissítse a hitelintézet lehívható hitelkeretét. (Lásd még: 4.1 pont.)

2.2. A lebonyolítás lépései

1. A hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás a program feltételeinek mindenben⁶¹ megfelelő hitelszerződést köt a KKV-val.
2. A hitelintézet a megkötött hitelszerződés(ek) adatai, illetve az egyes paraméterekben bekövetkezett változások alapján összeállítja az MNB által specifikált formában az MNB számára rendszeresen küldendő adatszolgáltatást (lásd 3.1. pont). MNB ajánlás: az adatszomag naponta egyszer készüljön el, nagyfokú gondossággal (adatok és formátum pontossága) és lehetőleg négy szem elvű folyamat eredményeként.

⁶⁰ Csak az I. pillérben folyósított hitelek esetében lehetséges.

⁶¹ Tekintettel arra, hogy a folyósítás napján a folyósítandó összeg csak rendkívül indokolt esetben kérhető, az adatszolgáltatást egy hitelintézet csak akkor nyújtsa be, ha a folyósítási feltételek teljesültek, vagy biztosan teljesülni fognak.

3. A hitelintézet naponta 15:00-ig eljuttatja az elkészített adatcsomagokat az MNB számára a GIROHáló GiroFile kommunikációs szolgáltatás „szamvez” csatornáján (lásd 3.1. pont).
4. Az MNB erre a célra kifejlesztett feldolgozó rendszere fogadja és validálja az adatcsomagot és pár percen belül visszajelzést küld a hitelintézetnek az adatcsomagban szereplő rekordok (egyedi KKV-hitelszerződésekre vonatkozó sorok) befogadásáról vagy elutasításáról (lásd 3.1. pont). A visszajelzés szintén szabványos file-ban történik ugyanúgy a GIROHáló GIROfile csatornán történő küldéssel. Az MNB minden beküldött és beérkezett adatcsomagra visszajelez.
5. Amennyiben a program keretében a hitelintézet kéri a Hitelkövetelések fedezetként történő elfogadását, a hitelintézet legkésőbb a folyósítás napján 13:00-ig eljuttatja a bejelentett KKV-szerződések egy eredeti példányát, valamint a biztosítékokhoz kapcsolódó dokumentumokat az MNB expedíciójára jelen Terméktájékoztató 5. pontjában jelzetteknek megfelelően.
6. Az MNB 15:00-t követően belső feldolgozási folyamatok eredményeképpen kiszámítja, hogy az MNB-hez frissen bejelentett, illetve aktualizált, feltételeknek megfelelő KKV-hitelállomány alapján mekkora a hitelintézet teljes Lehívható Hitelkerete és ehhez képest mennyi MNB-s hitelt hívott le eddig. A kettő különbsége („Fennmaradó Lehívható Hitelkeret”) jelenti a kötelezően lehívandó MNB-s hitelösszeget a következő munkanapra vonatkozóan. Ez a szám lehet negatív is, amennyiben a törlesztések, valamint a valamilyen ok miatt inaktívvá vált hitelek tőkeösszege nagyobb az adott napon esedékes (rész)folyósítások összegénél. Ebben az esetben az MNB-s refinanszírozási hitel megfelelő mértékű törlesztése következik be.
7. A hitelintézet minden munkanapon (T nap) 13:00 és 15:00 óra között jelentkezhetsz üzletkötésre hitellehívás vagy törlesztés céljából az MNB üzletkötőinél⁶², egyértelműen megjelölve, hogy melyik pillér keretében kíván hitelügyletet kezdeményezni. Az üzletkötés a 4.2 pontban jelzett módon és csatornákon történik.
8. A megkötött ügyletekről a hitelintézet az üzletkötést követően T napon a 4.3 pontban jelzett formátumban visszaigazolást (konfirmáció) kap.
9. a) T napon este (VIBER zárás után) az MNB az érvényes és T-1 nap 15:00-ig befogadott adatok alapján újra kiszámítja a megfelelő haircutokat érvényesítve a hitelintézet aktív és bejelentett Hitelkövetelések fedezetként való elfogadásából származó hitelkeretét (limitjét), ami hozzáadódik a hitelintézet által már a VIBER napközbeni hitelhez, illetve egyéb MNB-s fedezett hitelekhez képzett értékpapír-fedezetekhez. (Amennyiben a hitelintézet nem választotta a Hitelkövetelések fedezetként való benyújtását, a Hitelkövetelések miatti limitemelésre nem kerül sor.)

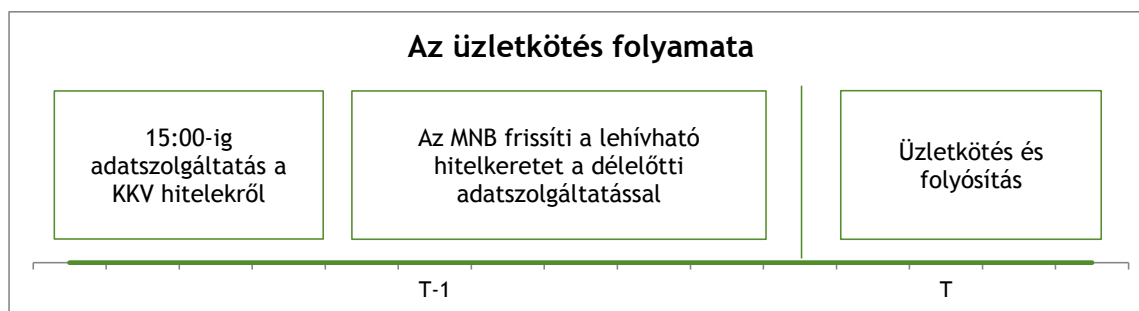
b) Ezt követően (VIBER zárás után) az MNB a hitelintézet pénzforgalmi számlájának jóváírásával folyósítja az aznap lehívott hitelösszeget.

c) Ezzel párhuzamosan a refinanszírozott KKV-állomány (elő)törlesztés vagy egyéb ok miatti csökkenése esetén mindkét pillérenél T napon este (VIBER zárás után) terheli meg az MNB a hitelintézet pénzforgalmi számláját a csökkenés összegével.

d) A KKV hitelek fedezetként történő befogadásáról, az NHP hitel folyósításáról és törlesztéséről az MNB által vezetett bankszámlákra, valamint a forint és devizaforgalmi elszámolásokra vonatkozó Üzleti feltételek 1. számú függeléke szerinti MT 581 típusú SWIFT üzenettel értesül a hitelintézet. Az üzenet kitöltésére NHP hitel folyósítása és törlesztése esetén az O/N hitelekre vonatkozó szabványok az irányadók. A KKV hitelek fedezetként való bevonása esetén a fedezetváltozásról szóló MT 581 üzenet 72 mező első sorában az /X/AZONOSÍTÓ/ szó és az érintett NHP Hitel fedezet azonosítója szerepel, a második sor „//” után az NHP hitelhez kapcsolódó fedezet megnevezését tartalmazza.

⁶² Szombati munkanapokon a üzletkötésre a szokásos 13:00-15:00 helyett 9:00-11:00 között van lehetőség. A Terméktájékoztatóban közölt, üzletkötésre vonatkozó határidők mindenhol ekként értendők.

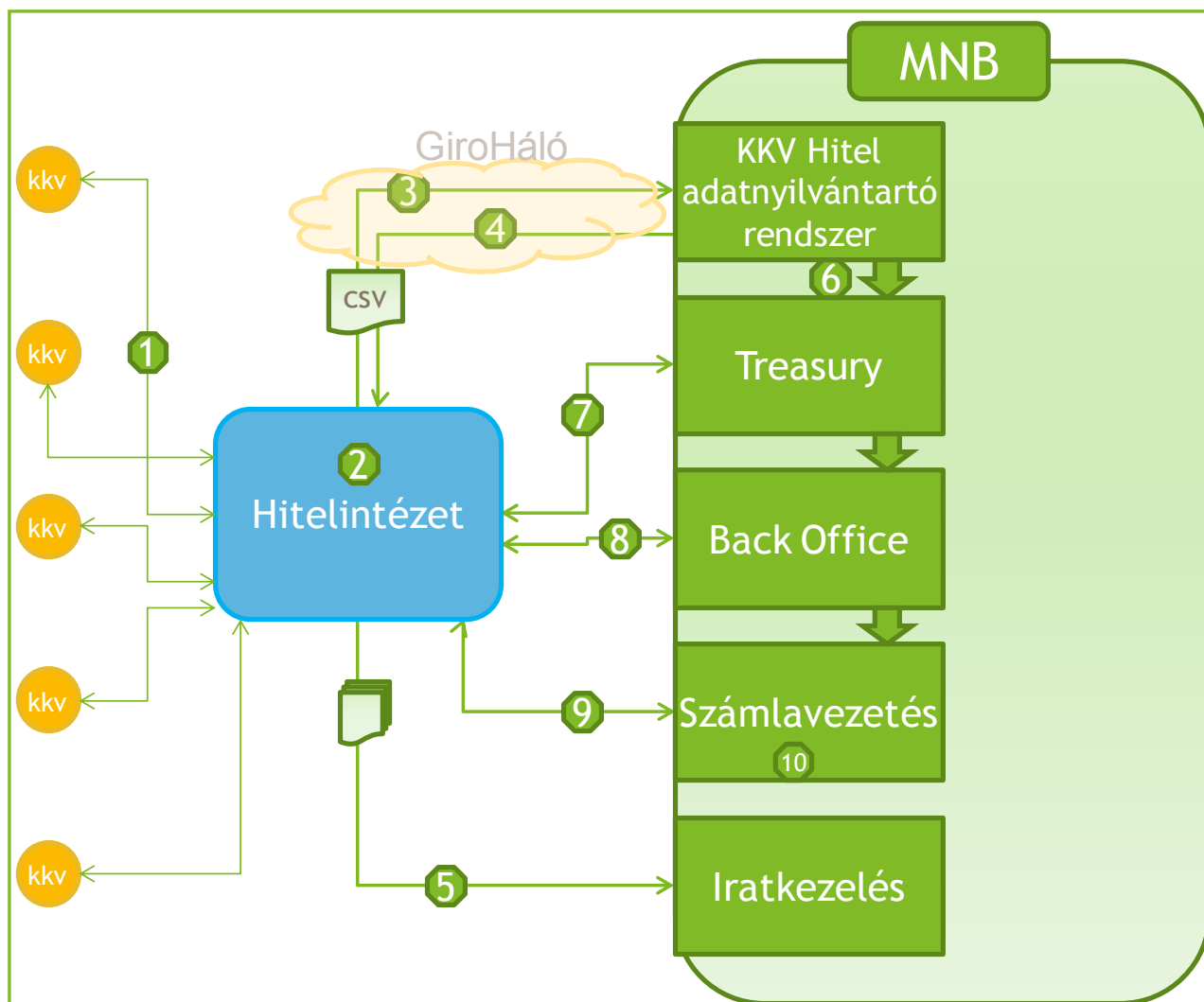
2. ábra: Az üzletkötés és elszámolás időzítése

10. Alapvető elvárás az, hogy a hitelintézet a KKV Szerződésből, illetve a pénzügyi vállalkozásnak nyújtott kölcsönből eredő Hitelkövetelést, mint jelzálogjogot csak a program I. és II. pillére keretén belüli hitelfolyósítás fedezeteként veheti számításba. A hitelintézet tehát nem használhatja azt a lehetőséget visszaélészerűen, hogy az automatizált folyamatok általános esetben globális fedezetvizsgálat keretében a hitelintézet összes fedezetét (normál fedezeti kör és az NHP-s Hitelkövetelések megfelelő fedezeti értéken) vetik össze a hitelintézet összes fennálló MNB-s hitelének összegével⁶³. Amennyiben a két érték közül a fedezetek értéke kisebb, az MNB a jelenleg is érvényes folyamatnak (ld. „A Magyar Nemzeti Bank által vezetett bankszámlákra, valamint a forint és devizaforgalmi elszámolásokra vonatkozó Üzleti feltételei”) megfelelően pótlólagos fedezetbekérésre vonatkozó felszólítást küld ki. (E pótlólagos fedezetbekérést csak a normál fedezeti körbe tartozó instrumentumokban lehet teljesíteni, legkésőbb másnap 12:00-ig).

⁶³ Ha a hitelintézet minden nap lehívja a Fennmaradó Lehívható Hitelkeretének megfelelő összeget az MNB-től az előírásoknak megfelelően, úgy automatikusan megfelel ennek az elvárásnak.

3. ábra: A teljes folyamat áttekintő ábrája

3. A BEFOGADHATÓ ÉS REFINANSZÍROZÁSRA AZ MNB-HEZ ELJUTTATOTT KKV-HITELSZERZŐDÉSEK ADATAINAK JELENTÉSE AZ MNB FELÉ ÉS AZ ADATÁLLOMÁNY NAPRAKÉSZEN TARTÁSA

3.1. A részt vevő partnerektől elvárt rendszeres jelentési kötelezettség a KKV-hitelek tekintetében

A program I. és II. pillérének keretében a hitelintézeteknek az általuk, illetve a levelezett hitelintézeteik, valamint a rajtuk keresztül részt vevő pénzügyi vállalkozások által a program keretében nyújtott KKV-hitelekről folyamatosan adatot kell szolgáltatniuk az MNB részére.

A beküldött adatok – formai és tartalmi ellenőrzést is magába foglaló – feldolgozásának eredményéről az MNB a 2.2. pontban említett csatornán keresztül minden esetben visszajelzést küld a beküldőnek, hiba esetén a hibás rekordonként külön-külön megjelölve a hiba okát.

Az AL8 azonosító kódú adatszolgáltatás adattábláját és kitöltési előírásait az adatszolgáltatási MNB rendelet tartalmazza. Az adattábla és a kitöltési előírások elérhetősége:

www.mnb.hu/letoltes/2013-8-rendelet.zip

Az AL8 azonosító kódú adatszolgáltatás kitöltéséhez szükséges kódokat, valamint a kitöltést és az MNB-nek való beküldését segítő módszertani útmutatást – így különösen az adattartalomra vonatkozó részletes magyarázatot, a tábla beküldendő adatstruktúráját, az adatok beküldésének és az MNB válaszüzenete visszaküldésének csatornáját

és formátumát, valamint az MNB által a befogadásakor alkalmazott ellenőrzési szabályokat – az adatszolgáltatási MNB rendelet 3. mellékletében nevesített, az MNB honlapján közzétett módszertani útmutató tartalmazza. A módszertani útmutató elérhetősége:

www.mnb.hu/letoltes/al8-modszertani-segedlet.doc

A hitelintézetnek különösen ügyelnie kell az adatok helyességére és mindenkori frissességére, mert azok valóságtartalmát az MNB ellenőrizni fogja. Az MNB ellenőrzési hatáskörébe tartozó jogszabályok megsértése esetén az MNB az MNB tv.⁶⁴ alapján további intézkedést alkalmazhat, illetve bírságot szabhat ki, amelynek összege az MNB tv. 76. § (1) és (2) bekezdése alapján százezer forinttól kétmilliárd forintig, illetve az éves felügyeleti díj 200%-ig terjedhet, ha ez utóbbi összeg meghaladja a kétmilliárd forintot.

Factoring finanszírozása céljából kötött KKV Szerződések vonatkozásában – az AL8 azonosító kódú adatszolgáltatás mellett – a hitelintézet az 1. sz. mellékletben meghatározottak szerint, minden hónap első keddi munkanapján külön adatszolgáltatást is köteles teljesíteni.

3.2. Az MNB joga további, eseti adatszolgáltatás kérésére

Az MNB adatszolgáltatást kérhet a programhoz kapcsolódóan mind a hitelintézettől és a pénzügyi vállalkozástól, mind közvetlenül azok KKV ügyfelétől. Az MNB ilyen eseti adatkérést elsősorban akkor fog eszközölni, ha valamely utólagos ellenőrzés során egy vagy több KKV hitelszerződéssel kapcsolatban inkonzisztenciát talál vagy egyéb tisztázandó körülmény merül fel, melynek tisztázása fontos a program integritása és célnak megfelelő működése szempontjából. Emellett az MNB jogosult szűrőpróbaszerűen is ellenőrizni a program feltételeinek való megfelelést. Ezen eseti adatkéréseket az MNB minden esetben írásban, az érintett hitelszerződés(ek) azonosítójára való hivatkozással fogja megtenni.

4. A BEFOGADOTT ÉS ÉRVÉNYES KKV-HITELEK ADATAI ALAPJÁN AZ MNB ÁLTAL NYÚJTOTT REFINANSZÍROZÁSI HITEL FOLYÓSÍTÁSA ÉS A HITELEK FEDEZETKÉNT VALÓ ÉRVÉNYESÜLÉSE

4.1. Az MNB által az adott hitelintézetre vonatkozóan beküldött KKV-hitelekben számított lehívható refinanszírozási hitel kiszámítása

A hitelintézeteknek minden nap⁶⁵ 15:00-ig van lehetőségük a 3.1. pontban hivatkozott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően a GIROHálón keresztül, „csv” file formájában teljesíteni a programban való részvétel követelményeinek megfelelő, KKV-kkal megkötött hitelszerződésekre vonatkozó, AL8 azonosító kódú adatszolgáltatást az MNB felé. A hitelintézet következő munkanapra vonatkozó lehívható hitelkeretének megállapítása az „A hitel fennálló (aktuális) állománya”-ként („ci” mező) jelentett összeg alapján történik. A következő napra vonatkozó lehívható hitelkeretbe abban az esetben számít bele a mezőben szereplő összeg, ha a „cc” mezőben megjelölt folyósítási dátum nem későbbi a másnapi üzletkötéshez kapcsolódó jegybanki folyósítási dátumnál. Ennek megfelelően a T napi üzletkötésre vonatkozó lehívható hitelkeret T-1 napon történő – az aznap 15:00-ig beérkezett új és frissített adatokra épülő - megállapításakor legkésőbb a T napi folyósítási dátummal rendelkező soroknál szereplő „ci” mezőket összesíti a rendszer az aktív státuszú hitelek esetében.

A mezőben szereplő összeg részfolyósítások miatti növekedését és törlesztések miatti csökkenését a hitelintézet a változást megelőző napon, 15 óráig köteles jelenteni annak érdekében, hogy a követelés megváltozását az MNB már az esedékesség napján figyelembe tudja venni a lehívható hitelkeret megállapításakor. A lehívható hitelkeretnek a hitelintézet által korábban már lehívott összegekkel csökkentett értéke a fennmaradó lehívható hitelkeret, amelyet a hitelintézet a T üzletkötési napon köteles lehívni. A 90 napon túli késedelemmel érintett („cl” mező alapján) és az

⁶⁴ A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény

⁶⁵ Factoring esetén a 2.1 pontban meghatározott korlátozásokkal.

átstrukturált („cm” mező alapján) hitelek nem kerülnek figyelembe vételre a hitelkeret megállapításakor (az MNB automatikusan inaktívnak kezeli ezeket), így ilyen események bekövetkezésekor ezen követelések összegével csökken a hitelintézet lehívható hitelkerete. Amennyiben ennek eredményeképp a hitelkeret a hitelintézetnél lévő refinanszírozási kölcsönök összegénél alacsonyabb szintre csökken, a különbözet törlesztésére kerül sor.

Az MNB a hitelintézet részére VIBER záraskor a 3. melléklet szerinti tájékoztató levelet küld a GIROHálón keresztül a fennmaradó lehívható hitelkeretről a T üzletkötési napra vonatkozóan.

4.2. Az MNB által nyújtott refinanszírozási hitel üzletkötési folyamata

A refinanszírozási hitelügylet (hitelfelvét illetve törlesztés) megkötése a Pénz- és devizapiac igazgatóságon keresztül történik. A hitelintézetek minden nap 13:00 és 15:00 óra között kötelesek a hitelügylet megkötésére a Fennmaradó Lehívható Hitelkeret mértékéig (Lásd 2.1, 2.2.6., valamint 4.1. pontok) mindkét pillér esetében. Az üzletkötés Reuters dealingen „HUNB” illetve ennek hiányában hangrögzítés telefonon történhet. Az üzletkötés során a felek a következő paramétereket rögzítik: üzletkötő hitelintézet neve, üzletkötés értéknapja, üzletkötés összege és iránya (hitelfelvét illetve törlesztés), pillér meghatározása (I. pillér vagy II. pillér). Telefonos üzletkötés esetén az ellenőrzések kiegészítése érdekében kérjük a partnertől, hogy a megkötött üzletről konfirmációs visszaigazolást küldjön a pdbackoffice@mn.hu e-mail címre. Mindkét pillér esetében az MNB 2025. december 31-i lejárátú refinanszírozási hitelügyleteket köt a hitelintézetekkel, de azok tényleges lejárata és törlesztési időpontjai – a Terméktájékoztató keretei között - a refinanszírozott KKV-kölcsönök törlesztéseikhez igazodik.

4.3. Az MNB által nyújtott refinanszírozási hitellel kapcsolatos visszaigazolás és a hitel folyósítása

A hitelfolyósítás T napon történik oly módon, hogy a hitelösszeg jóváírásra kerül a hitelintézet pénzforgalmi számláján VIBER zárás után az üzletkötésnek megfelelően.

A refinanszírozási hitel törlesztése esetén (MNB-s hitel összegének csökkenése) a törlesztendő összeggel az üzletkötésnek megfelelően terheljük a hitelintézet pénzforgalmi számláját szintén VIBER zárást követően.

A hitelnyújtásról illetve a törlesztésről konfirmációt kap a hitelintézet az üzletkötés napján (T nap), a GiroHáló GIROFile 'szamvez' csatornán keresztül. A visszaigazolás tartalmazza a referenciaszámot, az üzletkötés napját (T nap), az értéknapot (T nap), a hitel, illetve az törlesztés összegét és a devizanemet (HUF).

A visszaigazolásról szóló, MS word formátumú file neve:

GGG_NHP_CONFO_XXXX.DOC

ahol GGG a bank GIRO kódja

XXXX egy egyedi MNB azonosító

A konfirmációs file tartalmát a 3. sz. melléklet tartalmazza.

A hitelt érintő tranzakciók tényleges könyveléséről a hitelintézet a napvégi MNB pénzforgalmi számlakivonatokon (lásd MNB ÁÜF) is értesül.

4.4. A befogadott KKV-hitelek fedezetként való elfogadása és a fedezeti „poolba” (bruttó limitbe) való beszámítása

A hitelintézet által beküldött, KKV Szerződésekre vonatkozó adatok alapján számolja ki az MNB azt, hogy a feltételeknek megfelelő és az adatbázisban aktívként nyilvántartott Hitelkövetelések mekkora fedezeti értékű jelzálogjogot, illetve 2014. március 15. előtti befogadás esetén óvadékot jelentenek. Ezek fedezeti értéke hozzáadódik a hitelintézet által értékpapírban a normál fedezeti körben megképzett jegybanki napközbeni hitelkerethez (MNB limit, lásd „A Magyar Nemzeti Bank által vezetett bankszámlákra, valamint a forint és devizaforgalmi elszámolásokra vonatkozó Üzleti feltételei”). A hitelkeret módosítás a KKV-hitelfedezetek aktuális fedezeti értékével naponta egyszer, a nap végén (VIBER zárás után) történik. A hitelkeret változásáról – mint értékpapír mozgás esetén is – (az MNB ÁÜF-ben specifikált) MT581 SWIFT üzenetet kap a hitelintézet, mely tartalmazza a fedezetre vonatkozó információkat. Mivel a Hitelkövetelések fedezeti értéke csak részbeni fedezetet

biztosít a folyósítandó NHP hitelnek, ezért a hiányzó fedezetet „A Jegybank forint- és devizapiaci műveleteinek üzleti feltételei”-ben meghatározottak szerinti fedezet nyújtásával szükséges pótolni.

A Hitelkövetelés jelzálogként, illetve 2014. március 15. előtti befogadás esetén óvadékként csak az NHP I. és II. pillérének keretében nyújtott hitelek fedezeteként használható fel. A fedezeti érték kiindulópontja a hitelek és pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott kölcsönök aktuális tőkeösszege („a hitel fennálló (aktuális) állománya” nevű, „cí” mezőben szereplő összeg). Ezt az értéket a vonatkozó haircuttal csökkentve számítható a fedezeti érték. A fedezeti érték attól függ, hogy az adott KKV hitel mekkora hányada mögött van az MNB által fedezeti szintet befolyásolóként elismert garanciaszervezet által nyújtott garancia, valamint, hogy az adott KKV hitel normál vagy kedvezményes haircuttal kerül-e elfogadásra. A garanciahányad és a normál vagy kedvezményes elfogadás alapján kétszer öt sávot képzett az MNB, sávonként különböző haircut értékkel (lásd 1.7. pont). Az MNB fedezetkezelési rendszere minden haircut-sávot egy technikai instrumentumként kezel. A fedezetek között a garancia mértékétől és a kedvezmény meglététől függően a megfelelő instrumentum kerül zárolásra (fedezet növelés), és zárfeloldásra (fedezet csökkenés). Fedezet mozgás naponta történik. Az előző nap zárolt fedezetek feloldásra, a tárgynapon aktuális KKV hitelállomány (teljes lehívható hitelkeret) alapján megállapított fedezetek zárolásra kerülnek. Nettó fedezetenövelés történik mikor új (insert) KKV hitel kerül beküldésre vagy újabb részletfolyósítás történik, nettó fedezet csökkenés történik a KKV hitel inaktíválása (pl. 90 napon túli késedelmre, átstrukturálása), valamint törlesztése esetén. A fedezetmozgásról kapott MT581 SWIFT üzenet 72 mezője tartalmazza a haircut sávnak megfelelő instrumentum azonosítóját és nevét. Így nyomon követhető hogy haircut sávonként milyen fedezetmozgás történik.

Hitelfolyósítás, -törlesztés VIBER zárás után történik. A pénzforgalmi számlán való könyveléssel párhuzamosan az MNB-s hitel tőkeösszegének növekedése (folyósítás) csökkenti, csökkenése (törlesztés) növeli a hitelintézet szabad napközbeni hitelkeretét. A hitelkeret módosításról MT581 SWIFT üzenet kerül kiküldésre. Az MNB ÁÜF általános szabályai szerint a hitel mögött lévő, a törlesztéssel felszabaduló napközbeni hitelkeret felhasználható a hitel törlesztésére.

Fedezethiány (normál fedezeti kört és az NHP-s Hitelköveteléseket is figyelembe véve) esetén a hitel folyósításra kerül, a hiányzó fedezetre minimum egyenleg kerül beállításra, melyet az MT581 SWIFT üzenet 72 mezőjében szereplő /POSLIMIT/ kódszó jelez, a mögötte lévő minimum egyenleg érték szerepeltetésével. Minimum egyenleget másnap délig fedezet pótlással (értékpapír zárolással) meg kell szüntetni. Ennek nem teljesülése esetén a hitelintézet fedezett hitelei felmondásra, fedezetei pedig kényszerértékesítésre kerülnek. (Minimum egyenleg: a hitelintézet pénzforgalmi számlájának egyenlege nem csökkenhet a minimum egyenleg alá.)

A napvégi pénzforgalmi bankszámlakivonaton kívül a BKR KERET értesítő tartalmazza a hitelt, mint hitelkeretet csökkentő tényezőt.

5. AZ MNB-HEZ BENYÚJTOTT KKV-HITELSZERZŐDÉSEK EGY EREDETI PÉLDÁNYÁNAK MNB-HEZ VALÓ ELJUTTATÁSA

Azon hitelintézetek, amelyek az 1.7. pontban rögzítettek szerint úgy döntenek – ezt a Keretszerződésben feltüntetve - hogy az MNB által nyújtott refinanszírozási hitelt teljes egészében a normál jegybankképes értékpapírokból álló fedezeteikkel fedezik, mentesülnek a jelen fejezetben rögzített kötelezettségek alól.

A hitelintézet a nyújtott és MNB-vel refinanszíroztatni kívánt Hitelkövetelések szerződéseinek egy eredeti példányát, valamint a biztosítékokhoz kapcsolódóan előírt dokumentumokat legkésőbb az ezen hitelek folyósításának napján 13:00-ig köteles az MNB expedíciójára (1054 Budapest, Kiss Ernő u. 1.) eljuttatni. 13:00 óra után az MNB Expedíciója nem vesz át NHP dokumentumokat.

A hitelintézet minden hitelszerződés, illetve ahhoz kapcsolt egyedi irat elé egy MNB által kialakított és kötelezővé tett **egy oldalas formanyomtatványt (Fedlap, lásd az 2. számú mellékletet) tölt ki** megjelölve rajta a saját 3 karakterből álló GIRO (Bank-) kódjukat és az általuk a szerződésnek adott egyedi azonosítót (szerződésszámot). Fontos, hogy ez az azonosító egyezzen meg az AL8 adatszolgáltatásban szereplő azonosítóval.

Az egyszerre beküldött vagy behozott iratkötegek mellé a hitelintézet mellékel egy, a behozott iratokat tételesen felsoroló és azok számát tartalmazó **Iratösszesítő ívet 2 példányban (formanyomtatványt lásd 1. számú mellékletben)**, az iratok MNB általi átvételét megkönnyítendő.

Az MNB iratkezelésért felelős kollégái sommásan veszik át az iratösszesítő ív alapján a beérkezett szerződéseket és az iratösszesítő ívet időbélyegzővel látják el, majd az egyik példányt átadják a hitelintézet kézbesítője részére. Ha az iratösszesítő és a dokumentumok átvételkor hibás adatokat észlelnek, nem kerül sor az átvételre.

Az MNB utólag ellenőrzi, hogy a hitelintézet minden elektronikusan bejelentett KKV Szerződésének egy eredeti példányát a szükséges mellékletekkel együtt átadta-e, ha hiányt tapasztal, annak pótlására felszólítja a hitelintézetet. Az átadott dokumentumok tartalmát a későbbiekben az MNB utólag bármikor ellenőrizheti.

Módosított szerződést (a szerződésszám változatlan, de a mögöttes szerződés módosult) a módosítás hatályba lépését követő munkanap 13:00-ig kell leadni az MNB expedícióján. A szerződés Fedlapján ekkor be kell jelölni, hogy „Módosított szerződés”-ről van szó.

A Fedlapon azt is fel kell tüntetni, ha az adott papír alapú hitelszerződés, illetve a hozzá kapcsolt egyedi irat több KKV /AL8 azonosítóhoz tartozik. A szerződés Fedlapján ekkor be kell jelölni, hogy „Egy szerződés – több KKV azonosító”, és a KKV azonosítók sorában az összes AL8 azonosítót fel kell sorolni, vesszővel elválasztva.

6. A LEBONYOLÍTÁS SORÁN FELMERÜLŐ KÉRDÉSEK, RENDKÍVÜLI HELYZETEK KEZELÉSE, KAPCSOLATTARTÁS (KIZÁRÓLAG HITELINTÉZETEK SZÁMÁRA)

Az itt található elérhetőségek kizárólag a hitelintézetek számára állnak fenn. A programban hitellel rendelkező vagy hitelt felvenni szándékozó KKV-k a hitelintézetekhez fordulhatnak kérdéseikkel, illetve a novekedesihitel.hu oldalon tájékozódhatnak a program további részleteiről, panaszukat pedig az [itt](#) található űrlap elküldésével jelezhetik.

6.1. A kapcsolattartás módja és MNB-oldali kapcsolattartók elérhetőségei a KKV-hiteladatok beküldésével, valamint az üzletkötéssel kapcsolatos kérdések esetén

Kapcsolattartás módja elsődlegesen a Reuters dealing "HUNB", ennek hiányában hangrögzítő telefonon az MNB üzletkötőinek alábbi elérhetőségein:

Halászné Úr Emese 473-4013,

Fazekasné Szikra Ágnes 473-4017,

Pivarcsi Ágnes 473-4014

6.2. A kapcsolattartás módja és MNB-oldali kapcsolattartók elérhetőségei a hitelfolyósítás elszámolása, számlainformációk, valamint a fedezeti pool-al kapcsolatos kérdések esetén

A hitelfolyósítás és törlesztés elszámolása és konfirmációk:

Keresztesné Petrich Orsolya: 428-2720

Makranczi Csilla: 428-2681

Varga Zsuzsanna: 428-2678

Email: pdbackoffice@mnbb.hu

A kapcsolódó számlaműveletek és fedezetkezelés

Bajkai Gabriella: 428-2682

Email: bmfviber@mnbb.hu

6.3. A kapcsolattartás módja és MNB-oldali kapcsolattartók elérhetőségei az NHP program általános üzleti és jogi paramétereivel kapcsolatos kérdések esetén

Az általános üzleti és jogi kérdéseket kérjük az NHPinfo@mnbb.hu email címre küldeni.

6.4. A kapcsolattartás módja és MNB-oldali kapcsolattartók elérhetőségei iratkezelési (szerződések eljuttatása) kérdésekben

A dokumentumok eljuttatása:

1054 Budapest, Kiss Ernő u. 1.

Iratkezeléssel kapcsolatos kérdések:

428 2600/1368

Email: expedias@mnbb.hu

7. MELLÉKLETEK

1. Faktoring finanszírozás esetén teljesítendő adatszolgáltatás és a kamatelszámolás módja

Factoring hitelcéllal megkötött KKV Szerződés AL8 adatszolgáltatásban történő első benyújtását követő minden hónap első keddi munkanapján a hitelintézet adatszolgáltatást köteles teljesíteni a legutolsó lehívási nap óta (az adatszolgáltatás első teljesítésekor az összes addig nyújtott) tényleges faktoring finanszírozási állományról napi bontásban – az AL8 adatszolgáltatáshoz hasonlóan – a Giroháló GiroFile „szamvez” csatornáján keresztül az MNB részére az alábbi tartalommal. Zárójelben az egyes szerződésekhez tartozó AL8 adatszolgáltatásban is jelentett mezők kódjai szerepelnek.

Az adós KSH törzsszáma (ba)	Az adós neve (bc)	A hitelszerződés azonosítója (ca)	Hitelszerződésben szereplő hitelösszeg (ch)	A hitel fennálló (aktuális) állománya a legutolsó lehívási napon (ci)	Tényleges faktoring finanszírozási állomány		
					2015.01.01.	2015.01.02.	...
...							
...							

Amennyiben a lehívott refinanszírozási hitelállomány meghaladja az adott hónap tényleges faktoring finanszírozási átlagállományát, akkor a különbözetre vetített mindenkori havi átlagos jegybanki alapkamat összegét – tekintettel arra, hogy ebben az esetben a hitelintézetnél indokolatlanul van a refinanszírozási hitel – a hitelintézetnek meg kell térítenie az MNB részére. Amennyiben a hó eleji lehívási napon lehívott refinanszírozási hitelállományt meghaladja az adott hónap tényleges faktoring finanszírozási átlagállománya, akkor a különbözetre vetített mindenkori havi átlagos jegybanki alapkamat összegét az MNB megtéríti a hitelintézetnek, ugyanis ebben az esetben a hitelintézet a KKV részéről hó közben jelentkező többlet finanszírozási igényt saját forrásból elégítette ki.

A havi adatszolgáltatás alapján minden hónapban kiszámításra kerül az az összeg, amellyel az állományok eltéréséből fakadóan az MNB a későbbiekben elszámol a hitelintézettel, de tényleges elszámolásra csak a minden naptári negyedév vége utáni első lehívási napot követő keddi munkanapokon kerül sor a hitelintézet pénzforgalmi számlájának megterhelésével/jóváírásával.

Annak érdekében, hogy ne térjen el számottevően a ténylegesen faktorált és az MNB-től lehívott összeg az időszak átlagában, az adott negyedév átlagos refinanszírozási hitelállományának 30 százalékánál nagyobb mértékű eltérés esetén az alapkamat helyett a HUFONIA és a mindenkori jegybanki alapkamat közül a hitelintézet számára kedvezőtlenebb kamaton kerül sor az elszámolásra⁶⁶.

Az xls vagy xlsx formátumban beküldendő fájlokat az alábbi megnevezéssel kell ellátni:

<GGG>_NHP_<ÉÉÉÉHHNN>_faktoring_<SS>.xls, ahol

ahol GGG a hitelintézet GIRO kódja
ÉÉÉÉ év 4 karakteren
HH hónap 2 karakteren
NN nap 2 karakteren
SS Napon belüli sorszám, napon belül nem lehet azonos

Például: 102_NHP_20141225_faktoring_01.xls

⁶⁶ Tekintettel a felépülő állományra, 2015 végéig nem a faktor számára kedvezőtlenebb kamaton, hanem a jegybanki alapkamaton kerül sor az elszámolásra a 30 százalékos sáv túllépése esetén is, amennyiben az MNB-nek keletkezik kamatfizetési kötelezettsége.

2. [Iratösszesítő ív](#)

3. [Fedlap](#)

4. *Konfirmáció*

[Konfirmációs minta hitelre](#)

[Konfirmációs minta törlesztésre](#)

[Tájékoztató hitelkeretről](#)